

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

11/2003

Cena 8 Kč
Čtrnáctideník
regionu Rýmařovska
Vyšlo 20.6.2003

**Celostátní výstava
O cenu Karla Schinzela**

**Městské muzeum
od 7. do 29.6.**

Foto: František Zvěřina, Moravské Budějovice

- Česká republika se vrací do Evropy **str. 2**
- Chlapec kradl v bytě svých rodičů, aby vyhověl vyděračům **str. 6**
- Vítězové celostátní soutěže O cenu Karla Schinzela **str. 14**
- Hasiči soutěžili v tradičním Memoriálu Jiřího Pitnera **str. 19**

Aktuálně z města

Česká republika se vrací do Evropy

Češi zvolili Evropskou unii. Po 14 letech od revoluce, kdy na náměstích poprvé zaznělo heslo „Zpět do Evropy“, jsme na této cestě právě učinili poslední krok. V historicky prvním referendu bylo pro přistoupení k EU 77,33 % hlasujících, účast dosáhla 55,21 %.

To znamená, že vstup do unie podpořilo jen 43 % z těch, kdo mohli volit. V postkomunistických zemích byla podpora nižší už jenom v Maďarsku. Tam svým „ano“ o osudu celé země rozhodlo 38 % oprávněných voličů. (Jedná se o konečné údaje Českého statistického úřadu po sečtení

všech hlasů.)

V rámci Moravskoslezského kraje se referenda zúčastnilo 49,57 % občanů. Pro vstup do EU bylo 382 255 Moravanů a Slezanů a pro „ne“ se jich vyslovilo 101 122.

V Rýmařově přišlo k urnám 46,46 % oprávněných občanů a pro vstup do EU se jich vyslovilo 2611, proti vstupu bylo 730 Rýmařováků. Nejvyšší účast zaznamenaly volební komise v okrscích č. 8 - 52,62 % (Strálecká, Slunečná, Polní, Nová, Luční, Na Stráni, Komenského, Okružní a Tomáše Matějky) a č. 7 - 51,16 % (Radniční, náměstí Svobody, Pivovarská a Husova).

V ostatních okrscích byla účast nižší než 50 % a nejméně voličů přišlo k urnám v okrsku č. 12 - 38,82 % (Revoluční - sudá čísla, Žižkova, Dukelská a Úvoz)

Pro „ano“ se nejvíce občanů vyslovilo v okrscích č. 13 - 84,8 % (Jamartice), č. 5 - 83,3 % (Lidická, Hornoměstská, Nerudova, Větrná 26, 28, 30) a č. 9 - 83 % (Ondřejov). Nejméně hlasů vyjadřujících souhlas se vstupem do EU byl zaznamenán v okrsku č. 10 - 72,4 % (Marxova, Zahradní, Nádražní, třída Hrdinů, Na Vyhlídce a místní část Stránské).

Většina našich občanů se tedy rozhodla pro vstup do EU. I když na eurokampaň zaznělo mnoho kritických hlasů, hlasování lidí to neovlivnilo. Prezident naší země Václav Klaus v rozhovoru pro Lidové Noviny prohlásil, že jsme si možná měli více užít naší samostatnosti.

Země se vrací zpět do Evropy a pro

jednotlivce i firmy se tak otevírá více možností, jak uspět.

Není pochyb, že se Češi 1. května příštího roku probudí v Evropské unii. Je třeba si položit otázku: Jaký bude další národní program? Co dál? Odpověď nevyžaduje příliš přemýšlení. Příštím národním programem totiž musí být uzdravení české ekonomiky. Reforma snad nebude trvat tři-náct let. Ale o to je naléhavější. A nepochybně bude i o to bolestivější. Jde o hodně, neboť reforma zásadním způsobem ovlivní podobu životů na mnoho let.

V EU máme stoprocentní záruku, že budeme slyšet přesně tak, jak rozumně a hlasitě dokážeme promluvit. Většina států unie, podobně jako ČR, trpí přebujelým sociálním systémem, který mnohdy již lidem nepomáhá, naopak škodí. Změnit to však je těžké a můžeme čekat otřesy i bouře. Evropský trh je velmi liberální a konkurence velmi tvrdá, což může zdejší podnikatele i zaměstnance bolet.

Škoda jen, že jsou mezi námi i takoví občané, kterým je jejich vlastní osud doslova lhostejný. Kterým nezáleží na tom, aby si našli malou chvíli a vyjádřili svůj názor a postoj k tak důležité otázce, jakým byl vstup do EU. Nezdopovězených otázek kolem Evropské unie je bezpochyby celá řada a vidina budoucnosti je mlhavá. Ovšem referendum o vstupu do EU bylo výjimečné a občanský postoj k této historicky závažné události nevyhnutelný a nevhodnější chvíle byla právě uplynulý víkend 13. a 14. června. Ta se již nikdy nebude opakovat. Rozhoduje se u volební urny, ne u piva nebo na ulici, to by si mělo uvědomit těch zbývajících 53,4 % našich rýmařovských spoluobčanů, kteří nepodstoupili rizika volby. Král volič však rizika posoudil a jasně si vybral výhody: příležitost udělat z naší země bohaté, ale hlavně důstojné a příjemné místo k životu. Snad. JiKo

Odbor dopravy a silničního hospodářství informuje

(pracoviště: ul. 8.května 48, 795 01 Rýmařov)

ŘIDIČSKÉ PRŮKAZY

Výměna dosavadních řidičských průkazů podle § 134/2z.č. 361/2000 Sb.

- Řidičské průkazy vydané od 1. července 1964 do 31.12.2000 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do konce roku 2005, po této době řidičské průkazy pozbývají platnosti.
- Řidičské průkazy vydané do 30.6.1964 (modré v plátěných deskách) jsou od 01.01.2003 neplatné a je nutno je vyměnit.

Doklady k výměně řidičského průkazu:

- platný občanský průkaz
- řidičský průkaz
- 1 fotografie (čelní pohled)
- osoba starší 60 let: platnou lékařskou prohlídku

Pokud se neprovádí žádná změna (např. jméno, bydliště, rozšíření řidičského oprávnění,) je výměna řidičského průkazu zdarma!!!

Odbor dopravy a silničního hospodářství na úseku řidičských průkazů zajišťuje

- Výpis z evidenční karty řidiče
- Vydání nových řidičských průkazů po zkouškách nebo rozšíření řidičského oprávnění (dle § 109 zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Vydávání osvědčení profesní způsobilosti řidiče (dle § 51 zák.č. 247/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Výměna řidičských průkazů, provádění změn v řidičských průkazech (dle § 109 zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Výdej a výměna mezinárodního řidičského průkazu (dle § 111 zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Vydání duplikátu řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu (dle § 112 zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Výměna řidičských průkazů vydaných cizím státem nebo státy EU (dle § 109 zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Odebrání řidičských oprávnění (dle § 94 - Rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, lékařský posudek, ztráta odborné způsobilosti, zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Vracení řidičských oprávnění (Rozhodnutí soudu nebo správního orgánu, lékařský posudek, doklad o odborné způsobilosti dle §§ 100 až 102 zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Vracení řidičského průkazu ze zdravotních důvodů (dle § 100 zák.č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Odbor dopravy a silničního hospodářství MěÚ Rýmařov

Seznamujeme vás s jednotlivými odbory MěÚ Rýmařov

Finanční odbor

Vedoucí: Ing. Martin Ondra
Telefon: 554 254 150
Počet pracovníků: 10
Sídlo: náměstí Míru 1

Finanční odbor zabezpečuje záležitosti týkající se vlastnictví a spravování městského majetku a financování veřejného sektoru. Jedná se vesměs o činnost samosprávnou, tedy v samostatné působnosti obce, která je řízena rozhodnutími volených městských orgánů. Základním dokumentem pro hospodaření

města je roční rozpočet příjmů a výdajů. Finanční odbor zajišťuje správu místních poplatků a ve vymezeném rozsahu státní správu na úseku zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Metodicky řídí příspěvkovou organizaci Byterm, s.r.o. Rýmařov, se sídlem na ulici Palackého 11, jenž na zá-

kladě mandátní smlouvy vykonává správu bytového a nebytového fondu města. V záležitostech hospodaření s majetkem města se nepostupuje podle správního řádu, ale s ohledem na samosprávný charakter této činnosti podle zákona o obcích a podle pravidel stanovených samosprávnými orgány města.

Rozsah činnosti:

Úsek majetkoprávní

- vede majetkoprávní agendu na úseku nemovitostí ve vlastnictví města;
- eviduje pronájemy pozemků a nebytových prostor v majetku města včetně zajišťování veřejných soutěží a výběrových řízení;
- zajišťuje prodeje nemovitostí (domů, bytů, pozemků) v majetku města včetně zajišťování veřejných soutěží a výběrových řízení;
- zabývá se bytovou problematikou (příjem žádostí o poskytnutí náhradního ubytování, žádosti o přidělení nevyužitých půdních prostor v majetku města za účelem zřízení půdních bytů, žádosti o schválení podnájmu bytu nebo jeho části, výměny bytů);
- eviduje restituce uplatněné vůči majetku města, informace o vlastnictví ne-

- movitostí, včetně vztahů ke Katastrálnímu úřadu v Bruntále, Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, k Pozemkovému fondu ČR, apod.;
- vede agendu majetkoprávních změn z této činnosti vyplývající - vyřizování uplatněných restitučních nároků - zpracování a evidence historického majetku města Rýmařov;
- vede majetkoprávní dokumentace k nemovitostem ve vlastnictví města;
- zpracovává stanoviska ve věci dotčení vlastnického práva města Rýmařova stavbami fyzických a právnických osob;
- eviduje veškerý nemovitý a movitý majetek města Rýmařova;
- zabývá se pojištěním majetku města;

Úsek finanční

- sestavuje rozpočet města;
- realizuje schválená rozpočtová opatření;
- financuje odbory městského úřadu a organizace zřízených městem;
- vyúčtovává dotace ve spolupráci s odvětvovými odbory městského úřadu;
- provádí kontrolu dodržování rozpočtové kázně, hospodárnosti vynakládaných finančních prostředků a dodržování rozpočtové skladby;
- zpracovává přehled hospodaření města;
- prověřuje finanční vypořádání hospodaření organizací ve vztahu k rozpočtu města a zpracovává finanční vypořádání rozpočtu města s krajským úřadem;
- metodicky vede a kontroluje organizace zřízené a řízené městem Rýmařov;
- připravuje podklady pro vydání příslušných obecně závazných vyhlášek města Rýmařova;
- připravuje podklady pro podání žádosti o finanční příspěvky na podporu sportovních, kulturních a veřejně prospěšných aktivit, a následně sepisování dohod o poskytnutí účelové dotace;
- vede agendu místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů;
- vede evidenci psů, vydává evidenční známky pro psy, zpracovává agendu poplatků ze psů podle obecně závazné vyhlášky města Rýmařova číslo 61/99, vydává sáčky na psí exkrementy;
- vydává rozhodnutí k provozování výherních hracích automatů a povoluje loterie a tomboly s herní jistotou do 50 tis. Kč a věčné loterie s herní jistotou do 200 tis. Kč podle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, v platném znění;

- vede agendu místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj;
- vede agendu místního poplatku za užívání veřejných prostranství (stánky, vystavené zboží, lunaparky, skládky všeho druhu, umístění stavebních zařízení, umístění reklamních zařízení, zabírající veřejné prostranství) podle obecně závazné vyhlášky č. 61/99;
- vede agendu místního poplatku ze vstupného na prodejní akce a burzy podle obecně závazné vyhlášky č. 61/99;
- vede agendu místního poplatku za rekreační pobyt (odvádějí ubytovatelé) podle obecně závazné vyhlášky č. 61/99;
- eviduje došlé a vystavené faktury, provádí a kontroluje jejich úhradu;
- vede účetnictví o výdajích a příjmech města;
- vede účetnictví o hmotném a nehmotném majetku města;
- vede účetní kontrolu inventarizovaného majetku;
- vede příjmovou pokladnu - správní a místní poplatky;
- spravuje centrální evidenci pohledávek;
- vede podrobnou evidenci předpisů a úhrad splátek při prodeji domů, bytů a pozemků z vlastnictví města, zasílá upomínky;
- podává návrhy právníkům města na právní vymáhání složitých a nedobytných pohledávek města;
- eviduje pohledávky městské policie - pokuty;
- vymáhá nezaplacené pokuty z dopravních přestupků;
- vymáhá další pohledávky města od fyzických a právnických osob;

Zpracoval tajemník MěÚ Rýmařov Ing. Jiří Furik

Bezohlední řidiči neustále porušují dopravní předpisy a sobecky se chovají ke svým invalidním spoluobčanům

Není tomu tak dávno, co jsme uveřejnili v našem tisku informaci o vozidle parkujícím přímo na bezbariérovém vstupu do referátu sociálních věcí na třídě Hrdinů v Rýmařově. Mimořádně, se jednalo o zaměstnankyni zmíněné instituce, kterou údajně na základě naší novinové informace navštívila Policie ČR. Neuplynulo však ani pár dnů, a řidiči veselé dál porušují dopravní předpisy a zákony této země, a to konkrétně na parkovišti u rýmařovské nemocnice, kde dopravní značka zcela jasně vymezuje parkování pro invalidní spoluobčany. Za podobný prohřešek zde vybrali policisté v poslední době na pokutách více jak deset tisíc korun.

Troufám si říct, že je mezi námi ale mnoho ohleduplných řidičů, které by ani nenapadlo na místě označeném dopravní značkou vymezující stání pro vozíčkáře vůbec zastavit (viz foto redakce). Kdo tvrdí, že v našem malém městě zase tolik vozů označených emblémem tělesně postižených nejedí a že policie má stejně jiné starosti než hlídat vyhrazená stání parkovišť, se velice mylí. To není argument. Zákony České republiky hovoří zcela jasně v jejich neprospěch. Opak je pravdou. Hrdinové s „velkými rameny“ jistě řeknou, že mají prostředky na pokuty. V takovém případě nemají evidentně srdce na správném místě a chybí jim charakter řidiče gentlemana. *JiK*

Aktuálně z rýmařovské nemocnice

Jak si vedla Nemocnice s.r.o. Rýmařov v roce 2002

Foto: Ing. Miloslav Marek

Obchodní společnost Nemocnice s.r.o. Rýmařov začala provozovat rýmařovskou nemocnici 1. 2. 1995. Předmětem činnosti je především komplexní zdravotní nemocniční péče včetně pohotovostních služeb, dále společnost provozuje dopravní zdravotní služby, praní, žehlení a opravy a údržbu oděvů, maloobchodní a další pomocné činnosti. Hlavním obchodním partnerem společnosti jsou zdravotní pojišťovny.

V roce 2002 byla na základě rozhodnutí valné hromady ze dne 17. 12. 2001 provedena změna zápisu v obchodním rejstříku spočívající ve zvýšení základního kapitálu o 140 tis. Kč vkladem společníka Město Rýmařov a v úpravě podílu jednotlivých společníků. Město Rýmařov se tak stalo 40% podílníkem společnosti.

V průběhu roku 2002 byly dokončeny dvě významné stavby:

-dokončení stravovacího pavilonu umožnilo umístění administrativy vedení nemocnice do podkrovní této budovy, uvolněné prostory v budově při vjezdu do nemocnice slouží po nezbytných úpravách pro potřeby Rychlé záchranné služby a odborných ambulancí

-dokončení rekonstrukce části dětského pavilonu umožnilo obnovení plnohodnotného provozu lůžkové části dětského oddělení od září r. 2002.

Z náročnějších zařízení byl v roce 2002 pořízen operační stůl, zdravotnická Hemoron a spirometr, dále pak nezbytná výpočetní technika, pračka a sušička pro nemocniční prádelnu, za pomoci leasingu pak sanitní vozidlo VW.

Znovu k dětské pohotovosti v Rýmařově

Za situace, kdy v celém Moravskoslezském kraji byla zrušena lékařská služba první pomoci pro dětské pacienty v nočních hodinách, je vedle Ostravy **Rýmařov jediným místem**, kde díky pochopení vedení nemocnice a městských zastupitelů **dětská pohotovost funguje nepřetržitě po všechny dny včetně sobot, nedělí i svátků po celých 24 hodin denně. Rodiče tedy mohou s nemocným dítětem přijít do ambulance na dětském oddě-**

lení nemocnice kdykoliv.

V Bruntále, kde byla dětská pohotovost při reorganizaci LSPP k 1. dubnu t.r. zachována, přestože nemocnice nemá dětské oddělení, ordinuje dětská pohotovost od 1. června pouze do 22,00 hod. Noční pohotovost pro dětské pacienty neexistuje ani v Krnově, v naléhavých případech je možné navštívit dětské oddělení nemocnice.

Ing. Miloslav Marek,
nemocnice Rýmařov

Průměrný počet pracovníků v roce 2002 byl 217, hospodaření roku 2002 skončilo s mírným ziskem. Důležitou skutečností je, že současnému vedení nemocnice se prakticky podařilo zlikvidovat zadlužení, které vzniklo v druhé polovině devadesátých let. Úspěšné výsledky za rok 2002 jsou doloženy podstatným zlepšením finančních ukazatelů společnosti Nemocnice s.r.o. Rýmařov, a to jak meziročně, tak zejména ve srovnání s rokem 1999, kdy hospodaření společnosti přebíral stávající management.

Ukazatel likvidity, který by u zdravě hospodařící společnosti měl mít hodnotu jedna nebo větší než jedna, měl v roce 1999 hodnotu 0,39, v loňském

roce dosáhl hodnoty 1,00, ukazatel solventnosti, který by měl mít hodnotu větší nebo rovnou dvěma, byl v roce 1999 na hodnotě 0,66, v loňském roce již 1,70. Věřitelské riziko se snížilo z hodnoty 0,84 na 0,73.

Odborní auditoři provedli audit účetní závěrky

Foto: Ing. Miloslav Marek

Foto: Ing. Miloslav Marek

společnosti s výrokem „bez výhrad“. Za situace, kdy kontroly hospodaření v bývalých státních nemocnicích ukazují závažné nedostatky a kdy se těžce hledají cesty k oddlužení těchto zařízení, jsou tyto výsledky nepochybným dokladem systematického úsilí vedení nemocnice v Rýmařově o racionální řízení provozu a schopnosti chápat a respektovat současné trendy vývoje.

Podstatné je i to, že se daří stabilizovat odborný zdravotnický personál, zejména lékaře s kvalifikací potřebnou pro činnost všech oddělení nemocnice.

Za významnou je nutno považovat i skutečnost, že nemocnice v Rýmařově je **zařazena mezi 20 zdravotnických zařízení a nemocnic v zemi, které se zúčastní pilotního projektu zavádění plateb za diagnózu (DRG)**. Vybrané organizace prošly náročným posouzením organizační a technické úrovně informační soustavy, metodiky zpracování údajů apod. a výsledky auditu ukázaly velmi dobrou připravenost managementu rýmařovské nemocnice pro práci na tomto projektu a při aktivní přípravě zavedení DRG do praxe.

Rýmařovská nemocnice nejen odborným působením, ale zejména také svými ekonomickými výsledky dokazuje, že i v nesmírně složitých podmínkách současného zdravotnictví v našem státě je životaschopná a v regionu potřebná, čestně obhájuje svoje místo na slunci a právem očekává, že při formování účelné a efektivní podoby zdravotnictví v kraji budou objektivně posuzovány všechny aspekty a výsledky její činnosti.

Jak je to se zubní prevencí u rýmařovských dětí?

Masově se vyskytující onemocnění jako je zubní kaz nelze zvládnout jen terapeutickými zásahy. A to jak z důvodů medicínských, tak z důvodů ekonomických. Je nasnadě, že není optimální nechat toto onemocnění dojít až k úplné destrukci patřičného zubu, kdy z terapeutických zásahů připadá v úvahu pouze náhrada zubem umělým.

Je tedy nutno zvolit cestu preventivní. Zkušenosti domácí, ale

i ze zahraničí ukazují, že účelně prováděnou prevencí lze dosáhnout enormního poklesu kazivosti v populaci, především u dětí. Procento promoření populace zubním kazem od roku 1989 stále stoupá a snižuje se věková hranice u dětí ve výskytu prvního zubního kazu. Tento stav je dán nárustem lidí, kteří zanedbávají preventivní prohlídky a nevěnují svému chrupu patřičnou pozornost.

JiKo

Zeptali jsme se zubní lékařky MUDr. Marie Vylčilové

rozhovor

Je všeobecně známo, že prevence ochrany chrupu dětí u nás zaostává. Jak pohlížíte na tento fakt vy, paní doktorko, a co je podle vás příčinou?

Dříve děti chodily pravidelně na preventivní prohlídky v rámci základních škol. V současnosti je situace taková, že za zdraví dětí nesou podle zákona odpovědnost rodiče. Z toho vyplývá, že se musí sami postarat, aby jejich děti navštěvovaly zubního lékaře. Měli by děti sami zaregistrovat u zubního lékaře podle své volby, který je zve pravidelně k preventivním prohlídkám dvakrát ročně a pak již záleží na rodiči, zda na preventivní kontrolu s dítětem přijde nebo ne.

V době před obdobím dovolených bude mnoho dětí odjíždět do zahraničí na letní tábory nebo na dovolenou s rodiči. Jak víme, v zahraničí není ošetření chrupu levnou záležitostí. Co byste doporučila v souvislosti s prevencí dětského chrupu rodičům dětí, které míří za hranice naší země?

Jediné, co mohu ještě jednou zopakovat, je pravidelná návštěva zubního lékaře a poctivé dodržování preventivních prohlídek. Tedy ne až den před odjezdem do zahraničí, kdy dítě začne bolet zub, a lékař například zjistí zanedbanou péči a více zkažených zoubků v důsledku nepravidelných preventivních prohlídek. Někteří rodiče nemají dítě dokonce ještě nikde zaregistrováno. Potom je to ovšem problém. Doporučuji tedy včasné a pravidelné návštěvy zubního lékaře a především provést registraci, nejlépe již u dvouletého dítěte, kdy je již většina mléčných zoubků prořezaných. Je chyba, když přijde rodič poprvé s dítětem někdy v pěti letech, i později, a lékař zjistí zcela zdevastovaný chrup, nebo když dítě přijde do ordinace poprvé jako bolestivé, musí podstoupit ošetření třeba za aplikace injekce, to je potom pro dítě zcela jistě nepříjemný zážitek. U pravidelných prohlídek toto odpadá, dítě je na zubního lékaře zvyklé a ví, co může od preventivní prohlídky očekávat.

Jak byste, paní doktorko, charakterizovala současný stav chrupu dětí v Rýmařově?

Nemohu pochopitelně hovořit za všechny zubní lékaře, ale vzhledem k tomu, že mám zaregistrováno více jak 300 dětí, mohu posoudit daný stav. Většina rodičů přistupuje k prevenci zubního chrupu dětí velice zodpovědně a navštěvuje své zubní lékaře pravidelně. Stav chrupu rýmařovských dětí je, dá se říci, vcelku uspokojivý.

Jsou rozdíly v hrazení zdravotnických zubních úkonů u jednotlivých pojišťoven nebo všechny pojišťovny hradí standardní péči stejně?

Nejsou zde rozdíly v platbách u běžné péče. U dětí hradí například bílé plomby v přední části chrupu všechny pojišťovny, v zadní části si pak pacient musí bílou plombu hradit sám. Některé pojišťovny pacientům zadní bílé plomby částečně proplácí, lépe řečeno do určité hodnoty.

Jak je to se zubními rovnátky?

U ortodoncie nastal v rámci léčby velký skok. Fixními aparátky se zuby krásně srovnají a uplatnění najdou i v dospělém věku. Máme případy, kdy se i u dospělých pacientů zuby krásně vyrovnaly. Pochopitelně je to závislé na konkrétních případech. Těžko se srovnají zuby pacientům například s paradentózou. V dnešní době není ortodoncie zrovna levná záležitost, ovšem pojišťovny na fixní aparát přispívají. Zájemcům o fixní aparátky podá podrobnější informace nejbližší zubní ortodont, který sdělí i případné ceny.

Na co musí být připraven český turista v zahraničí, v případě, že by musel vyhledat lékařskou zubní pomoc?

Z doslechu vím, že i když má český občan sjednáno cestovní pojištění, v některých zemích musí na zubní péči v zahraničí připlácet. Záleží potom na konkrétní pojišťovně, co zpětně proplatí a co ne.

Máte na závěr ještě nějakou užitečnou radu pro rodiče dětí, které navštěvují svého zubního lékaře nepravidelně?

Rodičům malých dětí bych vzkázala, aby kolem dvou let věku dítěte zaregistrovali své potomky u zubních lékařů. Děti mají v té době zoubky zdravé, zvyknou si na prostředí zubních ambulancí, my je povozíme na zubařském křesle nebo jim pofoukáme zoubek. Důležité je, aby rodiče dbali na pravidelné preventivní kontroly dvakrát ročně a také na to, aby si děti pravidelně čistily zuby ráno a hlavně večer. Malé děti pod dohledem rodičů, větší namátkou zkontrolovat. Děti by již po večerním vyčištění zubů neměly například pít sladkou limonádu, která obsahuje cukr, je to jako by si zuby opět nevyčistily.

Děkuji vám za rozhovor.

Zubní kaz je onemocnění způsobené bakterií z rodu streptokoků převážně druhem *Streptococcus mutans*. Ne nadarmo se traduje, že ústní dutina člověka obsahuje řádově více mikroorganismů, než například u psa (*s humorem dodávám - nepusinkujte proto psy, ať je nenakazíte!*).

Ale vážně, jedná se o bakterie parazitující v dutině ústní, které se usazují na povrchu zuby v tzv. zub-

ním plaku a štěpí složky potravy, především sacharidy, na produkty, které narušují zubní sklovinu. Po porušení vrstvy skloviny infekce postupuje na vrstvu dentinu a finálně zničí zubní dřeň. Pokud dojde ke zničení povrchové vrstvy skloviny, jedná se již o stav nevratný, protože i v případě terapeutického zásahu a zničení infekčního ložiska v daném zubu dojde k reparaci zubní tkáně pouze méně odolným dentinem, což potom vede k opětovné infekci. Pokud dojde k napadení i zubní dřeviny, většinou se již nikdy nepodaří infekční ložisko ze zuby odstranit a infekce se stává chronickou se všemi následky - opakované bolesti, kratší životnost zuby a podobně.

Ústní flóra nemusí napadnout pouze jen zubní tkáň. Velice často dochází k usídlení chronické infekce v prostoru mezi zubem a dásní, kde infekce ničí závěsný zubní aparát - paradont. V takto poznamenaném terénu může za několik desítek let od propuknutí infekce vzniknout onemocnění zvané paradentóza, které je charakterizováno zničením zubních úponů a samovolným vypadáváním zubů. **Paradentální infekcí je infikováno již 95% patnáctiletých občanů České republiky a pokud nedojde k razantní změně k lepšímu v zubní hygieně před asi dvacátým rokem věku, nedojde již nikdy k odstranění infekce z těchto prostorů. Nicméně je nezbytné, aby i člověk starší dvaceti let intenzivně provozoval zubní očistu, protože jenom tak může významně oddálit již nastartovaný proces až do pozdního stáří.** (Příště přineseme informace o preventivních zásadách a jeho kategoriích) JiKo

Anketa

Chodíš pravidelně k zubnímu lékaři?

Petra Stachová, 5.C Jelínkova 1
Já jsem u zubaře skoro pořád. Chodím pravidelně s maminkou.

Tomáš Vymazal, 5.C Jelínkova 1
Ano, navštěvuji zubaře. Mě to docela baví tam chodit, strach z návštěv nemám.

Zdeněk Mlčuch, 1. ročník SOUZ
Zrovna předevčím jsem tam byl a chodívám tam dvakrát do roka.

Pavel Tomíček, 1. ročník SOUZ
Jo, já chodím taky pravidelně. Zuby mám dobré, tak tam chodím docela rád.

Karel Zbořil, 1. ročník SOUZ
Chodím dvakrát za rok. Myslím, že to tak stačí, protože mám zuby v pohodě.

Věra Lileková, 1. ročník SOUZ
K zubaři zavítám, jenom když se předtím objedná. Není to nijak pravidelné, ale tak dvakrát ročně se tam objevím.

Kristýna Palová, 6.A 1. máje
Chodím k zubaři tak jednou za rok. Nemám žádné problémy, tak mi to stačí.

Renata Valejevová, 6.A 1. máje
No, k zubaři nechodím moc pravidelně. Nemám kazy, a tak se tam ukážu tak jednou za rok.

Cyklista pod vlivem alkoholu nevládl řízení bicyklu a havaroval

Na Rýmařovské ulici v Břidličné havaroval v pátek 30. května o půl jedenácté dopoledne místní devětačtyřicetiletý cyklista. Po sjezdu z kopce najel na štěrku při levém okraji komunikace, podjelo mu kolo a upadl na zem. Ležícího cyklistu na vozovce uviděl šestadvacetiletý muž ze Šumperska a přivolal pomoc. Při havárii utrpěl cyklista odřeniny a byl převezen k hospitalizaci. Byla mu odebrána krev na zkoušku na alkohol. Cyklista se doznal, že před jízdou požil alkoholické nápoje.

Z chalupy v Ryžovišti odcizil věci za více jak 50 tisíc

Neznámý pachatel se vloupal v době od 25. do 30. května do rekreační chalupy v Ryžovišti. Ventilacním oknem vnikl do zděné hospodářské budovy, kde odcizil motorovou pilu, křovinořez a malý zahradní gril na dřevěné uhlí. V druhé budově odcizil z koupelny perličkovou lázeň bez vzduchovacího roštu a elektrický přímotop. Vypáčil dveře do podkrovní chalupy a z místnosti odcizil barevný televizor a víceúčelový vysavač - čistič koberec. Majitelce způsobil celkovou škodu ve výši 52 500 Kč.

Při dopravní nehodě se zranila 4letá holčička

V sobotu 31. května krátce před patnáctou hodinou nedodržel šestadvacetiletý řidič vozidla Škoda 120 z Huzové bezpečnou vzdálenost za vozidlem Škoda Octavia a zezadu do něj narazil. Na vozidlech vznikla hmotná

škoda 65 000 Kč. Při dopravní nehodě se zranila čtyřletá dcerka řidiče stodvácítky. Ta se bude léčit asi týden. Požití alkoholu bylo u řidičů vyloučeno.

Chlapec vzal rodičům hotovost i televizi, aby vyhověl požadavkům nezletilých vyděračů

V dubnu 2003 začali policisté OOP Rýmařov šetřit podezření z vydírání ze strany tří nezletilých chlapců z Rýmařova ve věku 11 až 14 let. Nezletilci byli podezřelí z toho, že v průběhu měsíce prosince 2002 až do jara 2003 nejméně v osmi případech pomocí dopisů napsaných „pod hlavičkou policie“ vydírali o čtyři roky mladšího spolužáka. Dopisy psal na svém počítači 14letý výtečník a vyzýval v nich hochy, aby zaplatil pokuty v různých částkách, v případě nezaplacení, že skončí vydírání chlapec v dětském domově.

Vydírání hoch požadovanou finanční hotovost odcizil matce a peníze předával dvěma starším vyděračům, kteří si je rozdělili. Mladí vyděrači si za získané peníze kupovali potraviny, pití, ostatní peníze utratili na hracím automatu a za cesty do Bruntálu. Vydírání chlapec své matce odcizil více jak 4 000 Kč, ale také barevnou televizi s ovladačem a video. Televize i videopřehrávač byly policisty zajištěny a vráceny majitelům. Pro nízký věk byla věc u všech podezřelých (včetně vydíraného, který se dopustil krádeží), odložena.

Zloděj si přišel do lesa pro náhradní díly na traktor

Lehký kolový traktor LKT 80 zaparkovaný v lesním porostu u Břidličné do-

slova „odstrojil“ dosud neznámý pachatel. V době mezi 30. květnem a 3. červnem pachatel překonal zámek zajišťující dveře vozidla a následně z traktoru odcizil převodovku Orbitrol (přístroj sloužící k řízení), úvazky na dřevo a z kanstrů a nádrže cca 80 l nafty. Neznámý lapka odcizil také 150 litrů motorového oleje, hydromotor na naviják, hadice, AC pumpu a vzduchový filtr. Celkem tak poškozené vsetínské firmě vznikla škoda za 107 850 Kč.

Kradl v zaparkovaném voze

Do osobního vozidla Renault se vloupal dosud neznámý pachatel v noci ze 4. na 5. června v D. Moravici. Vůz byl přitom zaparkován před rodinným domem majitele. Pachatel po rozbití okna zadních dveří vozidla odcizil autorádio, audiokazety a kufříkové nářadí, dále poškodil lak vozu a vytrhl zámek ze dveří kufru. Noční zloděj způsobil majiteli škodu v celkové výši 7 100 Kč.

Žena z Rýmařova se dopustila trestného činu podvodu

Trestní stíhání pro trestný čin podvodu bylo zahájeno 6. června proti jednašedesátileté ženě z Rýmařova. V rýmařovské prodejně elektrospotřebičů totiž uzavřela úvěrovou smlouvu o poskytnutí revolvingového úvěru na částku 20 000 Kč a zavázala se při podpisu smlouvy hradit pravidelně měsíční splátky ve výši 8 000 Kč. Prostřednictvím úvěrové karty postupně vyčerpala finanční částku 19 640 Kč. V uvedené prodejně odebrala přes úvěrovou kartu mikrovlivnou troubu a dobijecí kupón k mobilnímu telefonu. Neuhradila žádnou měsíční splátku, nekontaktovala poškozenou společnost a zasláná ko-

respondence z místa pobytu jmenovaně se vracela zpět s vyzooměním, že se odstěhovala bez udání adresy.

Nenechavec odcizil vzduchovou hadici z čerpačky na Opavské

Ve čtvrtek 5. června vyšrouboval hadici vzduchového kompresoru dosud neznámý pachatel u čerpací stanice na Opavské ulici v Rýmařově. Odřízl také drát vedoucí z počítače k tepelnému čidlu, které bylo v koncovce hadice. Majiteli benzínky tak drzý lapka způsobil škodu ve výši více jak 12 000 Kč.

Pěstmi rozdával rány dvěma ženám před hospodou

Pro trestný čin výtržnictví a úmyslného ublížení na zdraví bylo 3. června zahájeno trestní stíhání proti osmdesátiletému muži z Ryžoviště, který 21. dubna krátce po tříadvacáté hodině napadl v restauračním zařízení v Ryžovišti 43letou ženu úderem pěstí do obličeje a způsobil jí zranění s třítydenní léčbou. Svoji agresivitu si vybil také na 22leté její dceři, kterou rovněž udeřil pěstí do obličeje, až upadla na zem a přivodila si lehký otřes mozku a zhmoždění krajiny levého oka. Smutné je, že bitce přihlíželi hosté restaurace a nikdo se žen nezastal.

Kradl ve výdejně janovické firmy

Do výrobní haly firmy v Janovicích vnikl bez použití násilí v době od 7. ledna do 6. června dosud neznámý pachatel a z výdejny odcizil pracovní nářadí - 5 kusů ručních brusek, redukční ventil pro kyslík a svařovací automat. Krádeží způsobil škodu ve výši 41 269 Kč.

Zajímavost policejního zápisníku

V obci Mezina se našly dvě lebky, které pravděpodobně pochází z II. světové války

Jednadvacetiletý muž z Bruntálu oznámil 7. června na telefonní linku 158, že v katastru obce Mezina za zahrádkářskou kolónií, našel na okraji lesa horní část lidské lebky. Na místo byla vyslána výjezdová skupina Policie ČR Bruntál, která provedla ohledání místa a zároveň byl přizván soudní patolog. Lebka se nacházela v lesním prostoru, v mraveništi. Širším ohledáním místa byla v dalším mraveništi nalezena druhá lebka se spodní čelistí. Dalším ohledáním soudní patolog zařadil stáří lebky přibližně do období před více jak 50 lety. Zajištěné lebky budou zaslány k dalšímu zkoumání.

Z podkladů tiskové mluvčí Policie ČR zpracoval JiKo

Kritickýmá očima

Kvůli přerostlé trávě se stala křižovatka v Janovicích nepřehlednou zeptali jsme se za vás

V souvislosti s dotazy občanů ohledně vysoké trávy na křižovatce u zámku v Janovicích jsme oslovili ředitele městských služeb Ing. Martina Valu. Tráva a vysoký pýr zde dosahuje velké výšky a brání dostatečnému výhledu řidičů příjezdících z vedlejší komunikace na hlavní. Křižovatka se tak stává nepřehlednou, a do jisté míry i nebezpečnou.

Ředitel městských služeb Ing. Vala se k situaci vyjádřil v tom smyslu, že kritické místo, na kterém se vysoká tráva nachází, je na rozhraní pozemku ve vlastnictví města a pozemku přílehlajícího bezprostředně ke státní komunikaci vedoucí z Edrovic do Janovic, a ta patří do správy státu. Přislíbil, že se vzniklou situací bude zabývat a osloví zástupce Správy silnic Moravskoslezského kraje v Rýmařově. Bezprostředně po našem upozornění došlo k rychlému jednání a zástupce Správy silnic v Rýmařově Prokop Bém přislíbil, že v brzké době bude tráva posečena a problém zažehán. JiKo

Mají důchodci v Rýmařově opravdu špatné podmínky k využívání volného času?

V posledních letech převládají ve většině časopisů články zaměřující se na mladou populaci. Móda, kultura, oblečení a sex patří k nejčastějším tématům, kterým se redakce převážně části současných společenských časopisů věnují. Psát o problematice vyššího věku, stáří a nemoci se stalo tak trochu tabu, něčím, o čem se ve slušné společnosti prostě nemluví. Víme, že tu je problém, ale stačí podle vzoru pštrošů strčit hlavu do písku a je po problému.

A tak si žijeme ve svém vyšperkovaném světě soutěží o tituly Miss, staráme se, co právě trápí hvězdičky

společenského života a programově vytěsňujeme z vědomí problémy, které nás stejně neminou. Mnozí v tomto sebeklamu zůstanou tak dlouho, že v okamžiku, kdy procitnou a zaznamenají realitu, je již pozdě na rozumné kroky k prevenci strmého pádu kvality života, úrovně zdravotnosti a zdraví.

Obyvatelstvo průmyslově vyspělých zemí stárne tempem, jaké nemá v dosavadní historii lidstva období. Před pouhým jedním stoletím - v roce 1900 - se věku nad 65 let dožilo zhruba 3% populace, tj. ze sta lidí pouze tři šťastlivci. Jinak

řečeno, jeden z více jak 30 lidí, které jste za den potkali, spadl do kategorie „senior“. Na přelomu tisíciletí již vzrostl počet osob ve věku nad 65 let na více než 15% populace, takže do seniorského věku vstoupil každý sedmý člověk. Prognózy se shodují v odhadu, že v roce 2025 bude 25% obyvatel vyspělých průmyslových zemí v seniorském věku - každý čtvrtý člověk, kterého potkáme, bude mít šediny. Přitom nejrych-

leji rostoucím segmentem společnosti je kategorie velmi starých osob - lidí ve věku nad 85 let. Tito občané budou nejen do značné míry závislí na ekonomické podpoře společnosti, ale zřejmě vyčerpají převážnou část veškerých fondů zdravotního pojištění. Pokud budeme k životu a k vlastnímu stáří přistupovat dosavadním způsobem, velmi brzy spláchneme nad výdělkem. Naši předkové si s nějakým důchodem nemuseli příliš lámat hlavu, protože se důchodového věku dožil jen nepatrný zlomek populace. Ženy se nemusely trápit tím, jak prožijí menopauzu, protože obvykle zemřely dříve, než u nich tento fyziologický fenomén nastoupil. Dnes většina mladých dívek musí vzít velmi vážně na vědomí fakt, že téměř třetinu života prožijí po menopauze. O tom, jak prožijeme svá seniorská léta, nebude rozhodovat způsob života, který zvolíme ve stáří. O kvalitě života ve stáří rozhoduje každý již od svého mládí. Přesně podle hesla: „Jak si v mládí usteleš, tak si na stáří lehneš“. Nezní to sice nijak moc senzačně, ale je to pravda.

Vždy znovu mne překvapuje nikdy nekončící snaha člověka podvést přírodu, najít skrytou cestičku vedoucí bez práce a úsilí do ráje. Pravda je však jednoduchá a prostá. Jedinou skutečně vědecky ověřenou cestou k vysoké kvalitě života ve vyšším věku je zařadit do svého denního režimu dostatek kvalitního pohybu. Jenže dnes a denně se setkáváme s hluboce zakořeněnými mýty a nesprávnými koncepcemi, které nás vtahují do pohodlí a lenosti.

Mnozí senioři spoléhají na to, že si pohyb „nadpracovali“ v mládí. Tomuto sebeklamu podléhají především bývalí sportovci, kteří mnohdy intenzivně sportovali až do třetí dekády života. Ale **pohyb se nedá „naddělat“**. Pro zdravý život je nezbytná určitá stabilní úroveň pohybové aktivity. V houpacím křesle polehávající bývalý olympionik je obezitou a infarktem ohrožen stejně jako v houpacím křesle polehávající bývalý hospodský povaleč!

Úroveň pohybové aktivity se s věkem dramaticky snižuje a většina z nás - a bohužel i řada lékařů - to považuje za **normální**. Není žádnou výjimkou, když si starší pacient vyslechne od svého obvodního lékaře ono známé: „To víte, už vám není dvacet, musíte se šetřit“. Většina pacientů si to ke své škodě přeloží jako pokyn k tomu, aby omezili i onu trošku pohybu, které se dosud věnovali, posadili se do houpacího křesla, složili ruce v klín a nechali se obsluhovat. Prostě se „šetřili“. Tento závěr je sice logický, leč zásadně chybný.

Jednoznačně správný závěr zní: **cvičtí mírně, ale stále**. Pokud se objeví nějaké zdravotní problémy, je po vyřešení akutních obtíží naprosto zásadním krokem co nejrychlejší návrat k pohybové aktivitě. „Šetřit se“ znamená zařazení každodenně do svého životního režimu odpovídající množství přiměřené pohybové činnosti. **Sedět v křesle a točit palci je nejjistější cestou na pitevnu!**

A jaké podmínky pro sportovní aktivity a využívání volného času mají senioři v našem městě? *JiKo*

názory, komentáře

Naše redakce obdržela dopis pisatele Jiřího Kukliše, který jsme otiskli v minulém vydání našich novin. Pisatel se v něm zmiňuje o nedostatečných podmínkách k využití volného času seniorů v našem městě, o absenci klubu důchodců, stacionáře či univerzity třetího věku.

O názor na využívání volného času seniorů v našem městě jsme požádali vedoucí Domu s pečovatelskou službou Ingrid Snášelovou.

Můžete říci, jaké podmínky vytváří město Rýmařov seniorům v rámci využívání volného času?

Každá organizace, ať už se jedná o pečovatelskou službu Městského úřadu v Rýmařově nebo Diakonii Rýmařov, zajišťuje to, na co stačí její personální kapacity nebo finanční prostředky. Pokud vím, tak například kluby důchodců nebo náš Dům s pečovatelskou službou (DPS) nejsou nikde oficiálně registrovány, například v Praze, nicméně u nás stále funguje jakási forma klubu důchodců, kde se mohou senioři scházet v klubovně, dát si kafičko, uspořádat setkání či posezení. Všechno dnes

souvisí především s financemi. V rámci rozpočtu obdržíme od města pevnou finanční částku, se kterou hospodaříme. Sezónu akcí zahajujeme na jaře, kdy pro seniory pořádáme nejrůznější setkání - Jarní posezení, Den matek, dále připravujeme Setkání s písničkou u junácké chaty Na Stráni, tradiční akcí je setkání 70 a 75letých jubilanů a vánoční setkání u nás v Domě s pečovatelskou službou. Naši senioři využívají v poslední době také jednodenních zájezdů, které nám nabízejí různé firmy a ty také poskytují seniorům různé slevy. Ovšem oficiální Klub důchodců města Rýmařova, jako organizace, zde není.

A co brání tomu, aby v našem městě taková organizace byla?

Především zájem důchodců a personál, který by klub organizačně zajišťoval. To nese pochopitelně sebou značné nároky na finanční prostředky. Víme, že v dnešní době je to velice nepopulární a pro mnohé již otřepané tvrzení, ale je to daný fakt. V minulosti zde již takový nápad byl, vzhledem k tomu, že podobné využití pro seniory v našem městě

chybí. Naši dříve narození spoluobčané mají rozdílné zájmy. Někdo se rád vzdělává, jiný rád cestuje a poznává nové kraje, občas si i vyšlápne s turisty na nenáročnou trasu, někdo je raději v klidu svého soukromí v pantoflích a zástěře. Podle mého názoru by si měl každý městský nebo obecní úřad pro své občany - seniory využít volného času zajistit sám. Existují také nejrůznější celostátní programy pro seniory, dá se využít nabídky Městské knihovny v Rýmařově a vyzkoušet si práci s internetem. Na druhé straně se setkáváme při nejrůznějších akcích či zájezdech s nezájmem.

Na akce pro seniory požádané městem mohou přijít jen registrovaní senioři v Domě s pečovatelskou službou nebo kdokoliv?

Pořádáme akce pro seniory z DPS, ale když mezi nás přijde nějaká bábinka posedět a popovídat, budeme rádi. Jezdí za námi senioři i z části Rýmařova. Snažíme se vedle tradičních akcí pořádat také nejrůznější besedy o zdraví, kosmetice, vitamínech a podobně.

Pisatel se ve svém dopise zmiňuje

o stacionáři pro důchodce. Má město stacionář? Můžete v krátkosti říci, co to vlastně je?

Ne, město Rýmařov stacionář nemá, ale vím, že například Diakonie Rýmařov o něčem podobném uvažuje a má na něj zpracovaný projekt. Stacionář je v podstatě školka pro dospělé. Stacionář by měl být zajištěn zdravotním personálem a měl by organizačně zahrnovat určitý program. Výborně se osvědčuje například muzikoterapie, kdy senioři při hudbě cvičí, vnímají muziku, povídají si.

A podle vás, co baví naše babičky a dědečky nejvíce?

Když mohou spolu posedět, popovídat, zavzpomínat, setkat se se svými známými, které delší dobu neviděli. Velký zážitek může být pro někoho například i takový zájezd na divadelní představení do opavského divadla na představení Carmen, který jsme před několika dny uspořádali. Je to různé. Někdo je ovšem omezen zdravotně, a jeho výběr je poměrně zúžený. Nemůže dlouho sedět, někdo si aplikuje inzulín a musí hlídat čas.

Děkuji vám za rozhovor. JiKo

Anketa pro seniory

Naše redakce připravila malou anketu, které se mohou zúčastnit všichni senioři důchodového věku. Anketa je zcela anonymní a na základě jejího vyhodnocení přede redakce získané výsledky kompetentním úředníkům nebo pracovníkům v oblasti kultury a zájmové činnosti. Vyplněnou anketu, prosíme, vystřihněte a zašlete na naši adresu: Redakce Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo ji můžete osobně vložit do naší redakční schránky u hlavního vchodu do Střediska volného času v Rýmařově (kulturní dům).

Mám zájem o:

- jazykové kurzy - angličtiny němčiny
- jiného jazyka (uveďte jakého)
- odborné přednášky - pro zahrádkáře cestopisné
- jiné (uveďte jaké)
- přednášky konané v rámci Univerzity třetího věku:
přírodopisné humanitní technické (upřesněte váš konkrétní zájem)

Mohu nabídnout pomoc (při organizování nebo lektorské činnosti) v oblasti:

Veselí důchodci Martin Růcker

Je pozdní odpoledne, právě před chvílí jsme dojeli do parku Needles v Utahu. Rychle postavil stan a uvařit něco dobrého k snědku. Teplo je nesnesitelné, ještěže je kolem nás několik stromů, které nás chrání před prudkým sluncem. Právě se začala linout libá vůně pozdního oběda, když se na obzoru v oblacích prachu objevilo veliké „eRVéčko“. RV je zkratka „recreation vehicle“, neboli rekreační vůz. Je to v podstatě karavan umocněný na druhou,

svým majitelům poskytuje na cestách takové pohodlí, jaké mají obvykle jen doma. Ve většině kempů je možné RV připojit ke zdroji vody a elektrického proudu. Karavan zaparkoval na vyhrazeném místě hned vedle nás. Chvilí bylo ticho, které vzápětí přerušil zvuk hydrauliky a elektromotorů. Už tak objemný automobil-dům se pomalu začal rozrůstat do stran. Vysouvací stěny vytvořily uvnitř karavanu prostorný obývací pokoj a ložnici, pak bylo opět ticho. Za chvíli se za autem objevil mohutný chlápek, v ruce svíral plechovku od koly a pomalu mířil k nám. Další jsme se do řeči a on nám

Vaše návrhy pro rozšíření činnosti důchodců v Rýmařově:

Spokojenost se zajištěním sociálních služeb pro seniory spokojen/nespokojen

V případě nespokojenosti - které služby chybí

- které je třeba zlepšit a jak - návrhy

Váš věk:

Vaše redakce

vyprávěl, jak právě odešel do důchodu. Celý život tvrdě pracoval a až teď v důchodu si může splnit svůj sen, projet celé Spojené státy. „Víš, nejsem žádné rychlík, jedu jak to jde,“ s těmito slovy ukazoval v mapě ujetou trasu. „Teď mířím na Floridu, tam vysadím manželku, protože musí ještě do práce, a pak to stočím na sever“. Podíval se na nás a v očích měl takovou zvláštní jiskru. Několik dní před tímto setkáním jsme v Canyon Del Muerte potkali starší manželský pár. Paní, původem Polka, nám přišla nabídnout naložené pstruhy, které sama ulovila. Ve svém RV prý bydlí v létě na

severu a v zimě naopak na jihu země, jak sama dodává: „Tak je to nejlepší, vyhnete se velké zimě i velkým vedrům. Můžete přitom cestovat a navštívit všechny kouty tyhle kouzelné země“. Vyprávěla nám, jak chytá ryby, pozoruje západy slunce a jezdí na místa, která si zamilovala. Až budu jednou starý, chtěl bych být jako tito spokojení a veselí důchodci. Chtěl bych také cestovat z místa na místo, dívat se dlouze do dálky a čekat na východy slunce. Moje oči by hltaly nové horizonty a já bych jim ukazoval všechny ty krásy, aby se pořádně nasýtily, než se zavrou navždy. *Hezký den přeje Martin*

Zkouška dospělosti na Primě

Pro mnoho lidí je maturitní zkouška tzv. „zkouškou dospělosti“. Takovou zkoušku, které předcházela maturitní slohová práce, absolvovaly dvě třídy studentů SSOŠ Prima, s.r.o. ve dnech 2. - 14. června 2003. Jednalo se třídy veřejnosprávní činnosti a cestovního ruchu.

A je to tady!!! Svatý týden utekl jako voda a nyní si snad každý student klade stále jednu a tu samou otázku „Proč jsem se já (býk) neučil?“ Píše se 2. červen 2003, prvních osm studentů skládá ústní maturitní zkoušku. Všechno jde v rychlém sledu. Losování otázky, patnáct minut na potítku a pak rovněž patnáct, tentokrát však nekonečně se vlekoucích minut, ve kterých se každý snaží prokázat své vědo-

mosti. A potom... Velká úleva, úsměv, slzy štěstí a někdy i zklamání. To vše lze spatřit na tvářích maturantů.

Úspěšným studentům bylo 14. června v malém sále Střediska volného času v Rýmařově slavnostně předáno maturitní vysvědčení z rukou třídních učitelů Mgr. Dagmar Pelíškové, Ing. Ludviky Matzkeové a starosty města Ing. Petra Kloudy. Tím se cesty studentů Primy rozešly. Někteří zkusí své štěstí na vysokých, případně vyšších odborných školách a ti ostatní se pokusí najít pracovní místo. Redakce Rýmařovského horizontu přeje všem absolventům mnoho štěstí v dalším životě. *ChOli*

Anketa

Jaké jsou vaše bezprostřední pocity po maturitě a kam budou dále směřovat vaše kroky?

Marcela Bečková

Obrovská radost, když jsem se dozvěděla známky, tak jsem málem omdlela, protože to dopadlo lépe, než jsem čekala. Potom jsem se rozbrečela ... Chtěla bych studovat cestovní ruch na vyšší odborné škole v Kroměříži.

Daniel Václavík

Je to super, bylo to těžký ale mám to ... Výsledek předčil moje očekávání. Další kroky budou, doufám, směřovat na pedagogickou fakultu VŠB v Ostravě.

Miroslav Ovčáčík

Když jsem se dozvěděl výsledky, tak jsem se šel domů vyspat. Asi po třech hodinách, jak jsem se vzbudil, jsem si uvědomil, že mám maturitu za sebou. Všechno stres se mě spadá, fakt úleva. Chtěl bych jít na VŠB do Ostravy, fakulta bezpečnostního inženýrství (FBI).

PEL MEL z Jel.

Atletický čtyřboj 1. stupně

Ve čtvrtek 29.5.2003 se na atletickém hřišti ZŠ 1.máje konalo okrskové kolo atletického čtyřboje žáků 1.-5.tříd. Závodu se zúčastnily obě místní základní školy, dále pak ZŠ z Břidličné a Staré Vsi. Nejlepších šest v každé kategorii postoupilo do okresního kola, umístění na stupních vítězů bylo oceněno medailemi.

Výsledky:

1.třída:	1. K. Bartková (Jelínkova 1) 2. L. Mrhálová (Jelínkova 1) 3. M. Kódllová (Jelínkova 1)	1. J. Šuba (Jelínkova 1) 2. S. Gorčík (Jelínkova 1) 3. M. Pech (Jelínkova 1)
2.třída:	1. N. Žárská (1. máje) 2. D. Škorňová (Jelínkova 1) 3. J. Korvasová (Jelínkova 1)	1. M. Turták (Jelínkova 1) 2. F. Tomeš (Jelínkova 1) 3. L. Rektorič (Jelínkova 1)
3.třída:	1. M. Rapouchová (Stará Ves) 2. A. Kopsová (1. máje) 3. V. Buršíková (Jelínkova 1) T. Zapletáková (Břidličná)	1. L. Krywda (Jelínkova 1) 2. I. Koblka (Jelínkova 1) 3. L. Rakita (Břidličná)
4.třída:	1. K. Strapková (Jelínkova 1) 2. K. Štolfová (1. máje) 3. M. Kočvarová (Břidličná)	1. R. Vöröš (Jelínkova 1) 2. D. Polák (Jelínkova 1) 3. M. Dočkálek (1. máje)
5.třída:	1. M. Benčíková (Jelínkova 1) 2. V. Pohanková (Jelínkova 1) 3. E. Tomovová (Jelínkova 1)	1. T. Valášek (Jelínkova 1) 2. J. Laštůvka (1. máje) 3. P. Kršek (Břidličná)

V okresním kole v Krnově pak většina vítězů okrsku navázala na své výborné výsledky. Nemohly z toho pochopitelně být samé stupně vítězů, ale v konkurenci až třiceti malých atletů v každé kategorii je i umístění v prvních deseti velký úspěch. Z výsledků uvádíme jen u umístění reprezentantů Rýmařovska:

1. ročník dívky: **3. místo - L. Mrhálová**, 6. místo - M. Kódllová
kluci: **1.-2. místo - S. Gorčík a D. Baďura**, **3. místo - J. Šuba**, 7. místo - F. Turek, 9. místo - P. Dědoch, 10. místo - M. Pech
2. ročník dívky: 5.-6. místo - N. Žárská a D. Škorňová, 9.-10. místo - A. Hamerková a J. Korvasová
kluci: **1. místo - M. Turták**, 4. místo - L. Rektorič, 6. místo - F. Tomeš
3. ročník dívky: 7. místo - A. Kopsová, 8. místo - M. Rapouchová, 9. místo - L. Kistanová
kluci: **2. místo - L. Krywda**, 7. místo - P. Gajdoš, 9. místo - O. Lisický
4. ročník dívky: **2. místo - K. Strapková**, 4. místo - K. Štolfová, 6. místo - M. Kočvarová
kluci: **1. místo - R. Vöröš**, **3.-4. místo - J. Bajcar a D. Polák**, 5. místo - J. Fréhar
6. místo - M. Dočkálek, 10. místo - P. Strouhal
5. ročník dívky: **3. místo - M. Benčíková**, 5. místo - H. Mačudová, 6. místo - V. Pohanková, 7. místo - E. Tomovová
kluci: **1. místo - J. Laštůvka**, 6. místo - M. Valášek, 8. místo - P. Kršek

Chválíme všechny za bojovnost, kdy v úmorném vedru bylo velmi těžké předvádět kvalitní atletické výkony.

Měříme se s „1.ligou“

Boj naší reprezentace při boji o postup na Euro zvedá hladinu adrenalinu všem fanouškům fotbalu. Při turnajích McDonald Cupu je však na travnaté ploše vidět stejné nasazení a snaha zvítězit jako u naší reprezentace.

V Ostravě proběhlo 28. 5. 2003 regionální kolo v McDonald Cupu, fotbalovém turnaji žáků 2.-3. tříd a 4.-5. tříd. Ve starší kategorii reprezentovala naše město ZŠ Jelínkova 1, vítěz okresního kola. Soupeřem nám byly celky z Ostravy, Opavy, Bílovce, Trince, Dolního Benešova a Havířova. Předvedené výkony kluků dokazují, že Rýmařov má, díky výborné práci trenérů v TJ Jiskra, opravdu talentované fotbalisty. V konkurenci fotbalových tříd si naši borci odvezli sice „jen“ bramborovou medaili, ale i to je výborný výsledek. Klukům patří poděkování a přejeme jim, aby se v budoucnu mohli radovat z co nejvíce vstřelených gólů. Sestava: mladší kategorie - Michal Valášek, Michal Furik, Tomáš Sitař, Radim Keclík, Václav Svoboda, Jiří Homola, Radek Urban, Jan Sekanina, Dominik Šašínska, Martin Pech, František Škuta, David Javůrek.

Foto: Mgr. Vlastimil Baran

zeptali jsme se

Po závodě jsme se zeptali našich zákyň pátých tříd na jejich pocity (Verča, Martina, Eva, Hanka, Terča).

Tak co, holky, spokojeny se svým výkonem?

H: Ano, ale mohlo to být v hodu míčkem lepší.

M: Já jsem hodně spokojená.

E: Spokojená nejsem, protože jsem mohla dopadnout líp.

V: Celkem jo, i když 50m jsem mohla běžet rychleji.

A baví vás sportování?

E: Baví, strašně mě to baví.

T: Nebaví mě hlavně běh na 800 metrů, v závěru nikdy nemůžu dýchat.

H: Já jsem zase v závěru měla pocit, jako by mi hořely tretry.

Kdo z vás se na dnešní závody těšil?

V: Já, jen jsem se bála běhu, osmistovky.

E: Já taky běhu na 800 m.

E: Je mi vždy u toho špatně, až se mi chce brečet.

V: Mně zase těžknou nohy a píchá v boku.

M: Já mám po běhu strašně sucho v puse, jako bych neměla žádné sliny.

Chodíte na závody z donucení?

H: Ne, mě sportování baví, i když třeba nevyhrajou.

T: A nemusíme do školy.

E: Taky třeba můžeme vyhrát.

Nějakou cenu?

E: To ani ne, spíš ten pocit, že jsme dobří.

M: Že něco umíme.

A závidíte si mezi sebou, třeba Martině, že získala medaili?

H: To ne, já jsem ráda za sebe, že jsem skončila na 5. místě z tolika holek.

V: My jsme kamarádky a navzájem se během závodu povzbuzujeme.

Příští rok vás všechny čeká sportovní třída, co vy na to?

M+H+V+T+E: Těšíme se.

Přejí vám, aby vám ta radost ze sportování vydržela pro celý život.

Vlastimil Baran

Studentskou slavnost nezkalil ani déšť aneb Iuvenales 2003

Studenti gymnázia uspořádali i v letošním roce studentskou slavnost Iuvenales. Tentokrát se konala 6. června a motivem byly pohádkové postavy. Nechyběly zde víly, princezny, ježibaba, Otesánek ani Ivánek z Mrazíka. Až na počasí bylo všechno perfektní. Ráno, kdy byly na programu soutěže pro děti v ulicích města, se spustil déšť, proto organizátoři přesunuli soutěže na podzim letošního roku. Odpoledne vykouklo sluníčko a vše nasvědčovalo tomu,

že průvod městem, následně předání klíče od města Rýmařova a pohádka v zahradě Hedvy, proběhnou již podle plánu. Ale vše dopadlo trochu jinak. Krátce po druhé hodině odpolední, kdy se měly studentům předávat klíče, se spustil liják. Ale i s takovou zálužností se dokázali studenti vypořádat, vždyť trocha vody přece ještě nikomu neublížila. Ulicemi města se nesl hlasitý zpěv. Bohužel, pohádka, která měla následovat, musela být přeložena na studentskou

akademii, a tak ji budeme moci shlédnout příští rok na podzim. Tím ale Iuvenales neskončil. V podvečer se ve Středisku volného času, ve spolupráci se Studentským klubem, konal malý koncert rockových kapel. Byla to taková malá generálka na sobotu, kdy se ve velkém sále konal koncert s velkým K. Hodnocení jednoho z účastníků mluví za vše. „Kdo nebyl na Iuvenu v Rýmařově udělal velkou chybu. Byla to super akce, nejmíc mě chyt

Crashpoint a Hazy,“ řekl po koncertu návštěvník z Ostravy. Při Iuvenales rovněž proběhla akce, o které jsme vás rovněž informovali, Cigareta za pomeranč. Před vchodem do sálu si mohl každý vyměnit cigaretu za ovoce. I tato akce měla úspěch. Můžeme se jen těšit, co pro nás připraví Gymnázium Rýmařov příští rok. Slova chvály si zaslouží také pořadatelé koncertu a vůbec všichni, kteří se na této skvělé akci podíleli. *ChOli*

Na komíně se usadili čápi

I ten, kdo se o přírodu jinak příliš nezajímá, určitě ví alespoň o jednom nebo dvou čápích hnízdech a na jaře očekává návrat jejich obyvatel. Některá čápi hnízda jsou třeba i po desítky let na stejném komíně nebo věži, takže se stanou jakýmsi symbolem příslušné obce nebo městečka. V literatuře se dokonce uvádí, že jedno hnízdo v Německu bylo čápy osídleno 400 let!

Podobně jako lidské stavby, i čápi hnízda - a nemusejí být nějak mimořádně stará - mají svou skrytou historii. Během let jsou na nich odchovány desítky mláďat, z nichž některá se usadí nedaleko nebo třeba i na též hnízdě, jiná se odstěhují stovky kilometrů daleko a mnohá zahynou. Hnízda mívají trvalé obyvatelky i krátkodobé nájemníky, dochází na nich k bojům a ke změnám v partnerských svazcích. Občas se nám některý z těchto příběhů podaří díky výsledkům kroužkování. Obyvatelé města Rýmařova mohou spatřit hnízdění čápů například na komíně restaurace Erna na třídě Hrdinů. Po přiletu na hnízdo se čápi ozývají nejčastěji klapáním zobáků. Přitom většinou zvrátí hlavu,

někdy až na záda, a načepýří pera na krku. Čápi k nám přilétají koncem března a v dubnu a po vyhnízdění - na konci srpna nebo v září - se opět vydávají na svou dalekou cestu do zimovišť. Směřují buď západní cestou přes Gibraltar do západní Afriky, anebo východní cestou, přes Bospor či Dardanely, do východní, střední nebo jižní Afriky.

Většina našich čápů je východotažná a podstatnou část doby zimování stráví na cestách. Vedení vysokého napětí představují pro čápy, zejména pro mláďata, velké nebezpečí. Bohužel na některých úsecích těchto vedení zahynou třeba i stovky čápů. Čápy bílé ale ohrožují například také změny krajiny či úbytek hnízdních příležitostí. Přesto u nás čápi našťastí neubývají; je jich sice méně v nížinách, ale naopak osídlili střední polohy. Celkově jich je nyní dokonce mnohem víc než v první polovině minulého století a i ve srovnání s dobou před deseti lety u nás čápů bílých přibýlo. Čápi klapání tak nyní na území České republiky můžeme slyšet z více než devíti set hnízd. *JiKo*

Zahrádkáři pomáhají jiným

Rýmařovští zahrádkáři letos zakoupili a mezi své členy rozdali 300 povodňových známek po 10 Kč. Odeslali svému ústředí za to 3 000 Kč jako dar postiženým zahrádkářům povodněmi v Čechách. Na svém Shromáždění delegátů se rozhodli také pomoci dětskému domovu v Janovicích darem 1 000 Kč. Na snímku předs. organizace p. Josef Krč a členka výboru pí Anna Čapková při předání daru ředitelce domova p. Horké.

Jaroslav Nejedlý

(Článek je otištěn bez úprav.)

Foto: J. Nejedlý

Tk Jes na mistrovství České republiky v jazz dance

V sobotu a neděli 7. a 8. června proběhlo v bruntálské sportovní hale mistrovství České republiky v několika tanečních disciplínách: disko-show, show dance, speciální párové tance a jazz dance. Soutěžilo se ve třech věkových kategoriích a sice v dětské, juniorské a hlavní věkové. Svě umění zde předváděli tanečníci z celé České republiky. Vystupovali zde sóloví tanečníci, dua a také malé skupiny.

TK Jes, jehož zřizovatel je základní škola na ulici Jelínkové v Rýmařově, nás reprezentoval v kategorii jazz dance - malé skupiny. Zdá se to neuvěřitelné, ale tento soubor si odvezl z mistrovství České republiky nádherné 2. místo!!!

Druhá příčka na stupni vítězů, předávání medailí a hymna, to vše jsme vnímali s krásnými pocity u srdce.

Prostřednictvím této zprávy jsme se s vámi chtěli podělit o nejúžasnější zážitek celé sezóny. Děkujeme všem sponzorům, rodičům a příznivcům. *Alena Tomešková, vedoucí TK Jes Rýmařov*

Základní údaje

Čáp bílý (*Ciconia ciconia*). V okolí rybníků, na loukách a polích loví drobné živočichy od nejrůznějších druhů hmyzu až po hraboše; žáby jsou v jeho jídelníčku zastoupeny poměrně sporadicky. Hnízdí většinou v lidských sídlech nebo jejich bezprostředním okolí. Hnízda bývají na

budovách, velmi často na komínech a na stromech. Snůšku 2 až 4 vajec zahřívají oba rodiče, kteří se také společně starají o mláďata. Tažný, zimuje v tropické Africe. Přilétá většinou koncem března a v první polovině dubna, odlétá v srpnu nebo v září. Ohrožený, podle zákona zvláště chráněný druh.

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Nabídnout přátelství tomu, kdo chce lásku, je jako dát chleba tomu, kdo umírá žízni.

Společenská kronika

Narození dítěte

Štěpán Šmehlík	Rýmařov
Matěj Šmehlík	Rýmařov
Roman Chaloupka	Rýmařov
Matyáš Laštuvka	Rýmařov
Rudolf Heider	Dolní Moravice

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Juraj Smitek - Rýmařov	81 let
Marie Cenková - Rýmařov	82 let
Adolf Strakoš - Rýmařov	82 let
Alena Švrčulová - Rýmařov	82 let
Josef Švejcar - Rýmařov	85 let
Božena Kouřilová - Rýmařov	90 let
Adolf Ryška - Rýmařov	90 let

Matrika MěÚ Rýmařov

Program SVČ

Jak vypadala Procházka pohádkami?

Středisko volného času v Rýmařově připravilo na sobotu 14. června turistickou procházku pro děti a rodiče. Na trať se za nádherného letního počasí postupně vydalo asi padesát dětí a jistě nelitovaly. Vyzdobeny jako princezny a princové musely projít celkem devíti pohádkami a splnit mnohdy záluďné úkoly, jako například pomoci slepičce zachránit kohoutka, přebrat hrách a čochku Popelce, utkat plátýnko krtečkovi na kalhotky nebo napéct a nazdobit perník na Perníkovou chaloupku. A kdo si se všemi úkoly poradil, byl v cíli odměněn sladkostí, opravdovou medailí a poté si u Junácké chaty opekli špekáček, zazpíval a shlédl hranou pohádku O kohoutkovi a slepičce. Obrovská pochvala patří všem, kteří se podíleli na přípravě této vydařené akce. *ChOlí*

Bazén v Břidličné

Otevírací doba

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 18.00 hodin
Středa	14.00 - 19.00 hodin
Čtvrtek	14.00 - 19.00 hodin
Pátek	14.00 - 20.00 hodin
Sobota	13.00 - 19.00 hodin
Neděle	13.00 - 19.00 hodin

Vstup pouze
s koupacími čepicemi!

Změna provozní doby vyhrazena
Vstupné dospělí - 30 Kč/1 hod.,
děti - 15 Kč/1 hod.

Teplota bazénu - 30°C (malý),
26°C (velký),

teplota vzduchu 29°C
Vedení bazénu v Břidličné

Známá i neznámá výročí

- 20.6.1793 nar. ALEKSANDER FREDRO, polský dramatik (zemř. 15.7.1876) - 110. výročí narození
- 21.6. **Svátek hudby, mezinárodně se slaví z podnětu francouzského ministra kultury a informací Jacka Langa od roku 1985, v ČR od roku 1990**
- 21.6.1908 zemř. NIKOLAJ RIMSKIJ-KORSAKOV, ruský hudební skladatel (nar. 18.3.1844) - 95. výročí úmrtí
- 22.6.1898 nar. ERICH MARIA REMARQUE, vl. jm. Erich Paul Remark, německý prozaik a dramatik (zemř. 25.9.1970) - 105. výročí narození
- 24.6.1923 zemř. EDITH SÖDERGRANOVÁ, finskošvédská básnířka (nar. 4.4.1892) - 80. výročí úmrtí
- 25.6.1913 nar. AIMÉ CÉSAIRE, francouzský básník a dramatik martinického původu - 90. výročí narození
- 26.6. **Světový den boje proti zneužívání drog a jejich nezákonnému rozšiřování, od roku 1988 (OSN)**
- 26.6. **Mezinárodní den za podporu obětí mučení, od roku 1997 (OSN) Světový den diabetu, vyhlášen Mezinárodní federací diabetu a Světovou zdravotnickou organizací roku 1991**
- 27.6. **Světový den rybářství, slaví se od roku 1985**
- 29.6.1798 nar. GIACOMO LEOPARDI, italský básník, prozaik a filozof (zemř. 14.6.1837) - 205. výročí narození

V období letních prázdnin pořádá

SVČ Rýmařov tábory:

28. 6. - 7. 7. 2003 **Letní tábor Jemnice**
pro děti od 3. tříd
Vedoucí tábora: Helena Tesařová, SVČ, tel. 554 211 410
1. 7. - 6. 7. 2003 **Putovní tábor**
pro mládež 15-18 let
Vedoucí tábora: Jan Příkryl, SVČ, tel. 554 211 410
14. 7. - 18. 7. 2003 **Příměstský tábor s turistickým zaměřením**
pro děti od 3. tříd
Vedoucí tábora: Antonie Matějová, SVČ, tel. 554 211 410
21. 7. - 25. 7. 2003 **Příměstský letní tábor**
pro děti od 1. tříd
Vedoucí tábora: Šárka Adámková, SVČ, tel. 554 211 410
28. 7. - 6. 8. 2003 **Letní tábor Vracov**
pro děti od 1. tříd
Vedoucí tábora: Marcela Pavlová, SVČ, tel. 554 211 410
18. 8. - 22. 8. 2003 **Letní tábor na Relax**
pro děti od 1. tříd
Vedoucí tábora: Eva Kudláková, SVČ, tel. 554 211 410

Zatmění slunce

Lidé měli možnost pozorovat zatmění slunce, které bylo viditelné i v Rýmařově. Snímek byl pořízen krátce po 5. hodině ranní dne 31. května od vodojemu přes brýle vyrobené amatérsky z dvojité počítačové diskety a autorkou snímku je Helena Nejedlá. *Red*

Městská knihovna

Výrazná osobnost české literatury se představila v městské knihovně

Po úspěšné besedě s ostravským spisovatelem a cestovatelem Arnoštem Vašíčkem, které se uskutečnilo 20. března, připravili zaměstnanci městské knihovny v Rýmařově další atraktivní setkání se zajímavou, populární a uznávanou osobností - českým spisovatelem, publicistou, novinářem, prozaikem a fejetonistou **Ludvíkem Vaculíkem**. Zájemci o besedu s Ludvíkem Vaculíkem měli 5. června neopakovatelnou možnost pohovořit s výraznou osobností české literatury a naslouchat poutavému vyprávění nad zrodem jedné z jeho knih Cesta na Praděd. Publikum diskutovalo se spisovatelem také o současné moderní době mobilních telefonů, počítačů a o vstupu České republiky do Evropské unie. Ludvík Vaculík se narodil 27. března

1926 v Brumově (okres Zlín). V letech 1941 - 46 pracoval v Baťových závodech ve Zlíně a ve Zruči nad Sázavou, při práci vystudoval v letech 1941 - 43 Baťovu odbornou dvouletou obuvnickou školu a v roce 1946 maturoval na obchodní akademii.

V letech 1946 - 50 absolvoval Vysokou školu politickou a sociální v Praze a v průběhu let 1948 - 51 působil jako vychovatel v internátech v Benešově nad Ploučnicí a v Praze. Od roku 1953 do roku 1957 pracoval jako redaktor ve vydavatelství Rudé právo, v letech

1959 - 65 jako redaktor vysílání pro mládež Čs. rozhlasu, od roku 1965 do roku 1969 zastával místo redaktora Literárních novin, Literárních listů a Listů. V krizových letech 1968 - 69

se stal čelným publicistickým mluvčím reformního proudu a autorem manifestu Dva tisíce slov.

V 70.- 80. letech byl jako představitel kulturní a politické opozice (signatář Charty 77) perzekuován; publikoval v samizdatu nebo v zahraničí. Založil a redigoval edici ineditní (samizdatové) literatury Petlice.

Z díla:

Ve své prozaické prvotině Rušný dům, těžící ze zkušeností internátního vychovatele, kriticky zachytil mravní devastaci a pokrytectví dobové socialistické společnosti. Autobiografický základ měl i úspěšný román Sekyra (1966; přeložen do řady jazyků), vyrovnávající se s generačním sporem o pojetí socialismu. V jeho pozdější tvorbě se stupňoval

pocit absurdity (Morčata, Toronto 1977), vrcholící v deníkovém románu Český snář (Toronto 1983, Brno 1990), typizujícím situaci intelektuála vystaveného tlaku totalitního systému. Mučivě intimní sebereflexe zachytil v románu Jak se dělá chlapec (1993).

Deníkové záznamy z dětství, z učednických a studentských let, komentované z odstupu několika desetiletí, shrnul v obsáhlé knize Milí spolužáci (1995); deníkové záznamy z let 1969-72 publikoval v knize Nepaměti (1998).

Autor četných fejetonů (v 90. letech především v Lidových novinách), z nichž bylo vydáno několik výborů (Jaro je tady, Kolín nad Rýnem 1987, Praha 1990; Srpnový rok, 1990; Stará dáma se baví, 1991).

**Ludvík Vaculík:
Cesta na Praděd**

Je to banální konstatování: čas ubíhá jednosměrně kupředu. Tempo nebývá stejné, někdy se trochu vleče, jindy sviští, až to bere dech, jsou i okamžiky, kdy se čas zadržuje a smrtí tak, že cítíme s bušením srdce každý jeho moment jako tíživou věčnost a přitom se v člověku vše zatíná, jen aby obstál, nemohu si v takovou chvíli dovolit, abych tratil drahocenné sekundy. Ano, čas má někdy cenu zlata, trazit ho může být ke škodě, ba jsou minuty, kdy promarnit čas je přímo zločin! A jindy zase čas klidně zabíjíme a ještě je nám přitom dobře. Ze zkušenosti totiž víme, že čas byl, je a bude. Pohané předpokládali, že čas běhá v kruhu, zacykleně, tak jak to vidíme v přírodě: jaro, léto, podzim, zima - dokolečka dokola, koloběh života v času od zrodu, růstu, přes vyvrstvení a vydání plodů, až k postupnému uvadání a zániku, po němž se celý cyklus zase variantně opakuje. Od nepaměti až do skonání světa. Nietzsche se k tomu pojetí provokativně vrátil teorií o věčném návratu. Judaistickokřesťanské pojetí času je naproti tomu teleologické: Čas má svůj počátek, průběh a ko-

Ta představa je poněkud těžko stravitelná. Nespojité čas? Suma událostí navzájem souvisejících, a potom najednou zlom a další děje se odehrávají v čase jiném? Jaký to materiál pro důmysl filozofů! Ale nejen filozofů - také spisovatelů. Čas v literárním díle rovněž bývá jakýsi divný! Odlišný od toho jednosměrného životního. Románový čas! Hned se ubírá kupředu, třeba i několika řečišti větvicemi se do epizod probíhajících souběžně, aby se pak v závěru vyprávění slily opět v jediný mocný proud; hned zase vyprávěč zavede čtenáře vzpomínkou do minulosti, do děje, který již není, ale známe jeho průběh, máme ho v živé paměti, a ovlivňuje naše rozhodování nyní a budoucí; prožíváme s románovými postavami jejich trápení i očekávání a naděje, což znamená, že se ocitáme v čase, který ještě nenastal, v budoucnosti. Ale po celou dobu našeho vezdejšího bytí je tu ještě něco vyššího, na čase nezávislého, co trvá, co nepředstavitelně přesahuje lidské míry, avšak naši existenci tvaruje a dává jí smysl, ať už si to uvědomujeme, nebo ne, a také předurčuje náš cit pro to, co je správné a co není, co je krásné a co ošklivé, co je dobro a co zlo. Čas moderního člověka až moc uhání. Stále více energie vrháme na ulehčení života, vymýšlíme stále důmyslnější stroje a přístroje, postupy a uspořádání, abychom se při práci méně namáhali, pachtíme se za požitky, a na opravdový život vlastně máme času stále méně. A tak žijeme pořád rychleji a povrchněji, trpíme nebývalými civilizačními neduhy, stesy a v žití horempádem, abychom stihli užít si co nejvíc, používáme ostrých loktů a vzájemně si ubližujeme, stále lhostejněji a bezohledněji. I to je jedním z témat nového románu Ludvíka Vaculíka Cesta na Praděd. Popisný název je ovšem zavádějící: opravdu je tu sice vylíčeno putování z Čech k hoře Praděd a pak zase zpátky do výchozího bodu, ale popis cesty je spíše záminkou pro úvahy, postřehy, vztahy mezi lidmi, těmi cestujícími i těmi, s nimiž se cestovatelé potkávají. Ozvláštňením je pro tyto časy nezvyklý způsob dopravy - koňmo. Vyprávěčem je redaktor Literárních novin Špička cestující na kozlíku doprovodného potahu. Postava je představována tak, že se ve čtenářově mysli ustavičně prolíná se samotným autorem, proslulým rypalem

Ludvíkem Vaculíkem, jak ho známe z předešlého díla i z veřejného života. To vytváří specifické, jiskřivé napětí v atmosféře. Vyprávěč si nastudoval ze smolných knih historií míst, kterými budou projíždět, a případy dávných šibalů, šibeničnicků a mordýřů pak příležitostně doplňuje popis. Vedle

vcelku realistického cestovního času se tak z hlubin věků vynořuje další časová linie, historická, která spolu s mírně anachronickou koňskou jízdou činí skladbu polyfonní. V románovém světě je bohem spisovatel. Je všemohoucím demiurgem, může si dělat co chce. I tady si toho dopřává. Další dějovou linii v románu je erotické dobrodružství redaktora Špičky se ženou, kterou náhodně zahlédl v Kutné Hoře a za kterou se pak tajně několik nocí koňmo vrací. Zprvu má čtenář pocit, že jde o skutečnost, pokračování je ale stále fantastičtější, až celé toto dobrodružství, odehrávající se v temnotách, přerůstá do jakéhosi téměř mytického rozměru. Vaculíkův vtipný román znamenitě připomíná, že zpřetrháním vazeb s minulostí sami sebe trestáme, neboť vykořeněný život planí a jaloví. Špičkova chlapácká sebestřednost ale je mi až protivná, místy. Hlavně tam, kde - tak trochu postmoderně - přesáhne do prostoty. Škoda. Z toho románového demiurga na mne vane osamělost.

nec. Před stvořením panovalo bezčasí, chaos, čas pak jednosměrně a nevratně plyne ke svému cíli, k bodu omega. Židovští mystikové hovoří o nespojitosti času, o jeho přetržitosti v důsledku proměny vzdálenosti světa, v němž žijeme a onoho vyššího světa, jehož my zde jsme jenom odrazem a důsledkem: Byla doba, kdy Bůh se zjevoval mezi lidmi, hovořil k nim, zřetelně dával najevo svou vůli. Pak se cosi stalo, jeruzalémský chrám byl zbořen a Bůh mizí ze světa vnímatelného smysly. Všechno zdánlivě pokračuje, ale něco velmi podstatného se změnilo. Žijeme již v jiném čase.

*At' je hovor mluví práva,
o hovorci je vždycky dobro!*

5. 6. 2003

Ludvík Vaculík

Bibliografie:

Rušný dům, 1963
 Sekyra, 1966
 Dva tisíce slov, 1968
 Morčata, 1970
 Český snář, 1980
 Sólo pro psací stroj, 1984
 Jaro je tady, 1988

Srpnový rok, 1989
 Stará dáma se baví, 1991
 Jak se dělá chlapec, 1993

V červnu loňského roku byly v pražském Divadle Broadway uděleny výroční ceny nadace Pangea „Za úsilí o nápravu věci lidských“. Již podesáté tak byly oceněny osobnosti, které vedle svých profesních výkonů společností silně

ovlivnily i etickými postoji. Laureáty se stal horelezec Reinhold Messner, který jako první zdolal všech čtrnáct osmitisícovek bez kyslíkového přístroje, a spisovatel, fejetonista, autor výzvy Dva tisíc slov a jeden z prvních signatářů Charty 77 **Ludvík Vaculík**. Toho nadace zvolila „za celoživotní odvážné úsilí pokoušet se napravovat společnost a za jasnovivost, která z něj učinila barometr změn“.

rozhovor

Krátký rozhovor s Ludvíkem Vaculíkem pro Radio Praha připravila Milena Štráfeldová:

O vás je známo, že jste člověk vzdorovitý. Co vám dneska stojí za to vzdorovat?
 „Já si nevymýšlím. Já nehledám témata. Je to pořád totéž. Vzdoruji reklamě, vzdoruji politické agitaci, vzdoruji kýčlivo a vzdoruji lidské hlouposti tam, kde se s ní setkám. Ale to dělá každý.“

Co vám dnes připadá v naší společnosti jako hloupé?

„Toho je mnoho. Nejhloupější je, že hlupák i chytrý člověk mají stejný hlas. Že můžou hlasovat rovnocenně.“

To znamená, že jste proti takové té ploché demokracii?

„Ovšem! Ano, ano. Myslím si, že situace, ke které se blížíme, se bude muset řešit demokracií na vyšší úrovni. To znamená, že ji budou řešit jenom demokraté.“

Cenu Pangea v její dosavadní desetileté historii dosud obdrželi například exprezident Václav Havel, Jaroslav Foglar, Jiří Suchý, Otto Wichterle, Jacques-Yves Cousteau, Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund, Ingmar Bergman, Pavel Tigrid, Zdena Salivarová a Josef Škvorecký či Andrzej Wajda. *JiKo*

Půjčovní doba knihovny

Po, Út, Čt, Pá - 9.00 - 17.00 hodin
 So - 8.00 - 11.00 hodin
 Ve středu je knihovna zavřena

Městská knihovna upozorňuje návštěvníky na změnu provozní doby o letních prázdninách:

V době od 30. června do 11. července bude knihovna uzavřena.

Od 14. července do 29. srpna bude půjčovní doba knihovny následující:
 Po, Út, Čt, Pá - 9.00 - 16.00 hodin
 Ve středu a v sobotu bude knihovna zavřena
 Vedení městské knihovny

Z historie**Hospodář Petr ze Žerotína**

Po krátkém mezidobí královské správy se stalo rabštejnské panství opět výhodnou zástavou pro nepřehlédně šiky věřiteli krále či prostředkem k zapůjčení kupodivu mnohdy nepřilíh úchvatných obnosů, když už královské pokladnice bezostyšně ukazovaly svou nahotu. Nejpozději 1516 držel zástavní panství bohatý a chytrý, ale i nekompromisní šumperský Žerotín, který někdy stavěl zájmy svého rodu nad obecný pořádek. Od roku 1488 byl ženat s Markétou z Pernštejna, s níž měl mnoho dětí. Pocházel ze starého moravského vladyckého rodu Bludoviců, který založil přerovský purkrabí Blud na počátku 13. století. Psávali se někdy po Bludově, jindy po Košicích. K Žerotínům se počítali též pánové z Loučky a ze Šumvaldu, kteří užívali stejné erbovní znamení a původně se psali z Čistého Slemene, jak Šumvald původně nazývali, a vlastnili na počátku 14. století vsi Jiříkov a Těchanov, jak se ještě zmiňuje. Ke konci 13. století získali hrad Žerotín, jehož jméno se od té doby stalo jejich přídomkem. Poměrně pozdě, až roku 1478, panovník povýšil rod za zásluhy do panského stavu. Nejvýznamnějším obdobím rodu se stalo 16. století a první čtvrt následujícího. Bedřich Žerotín proslul ve válečných službách římského císaře Karla V. a Jan jej doprovázel na výpravě do severní Afriky. Viktorín se stal kráječem arciknížete Maxmiliána a ostatní členové rodu zpravidla obsazovali úřady místokomorníků, nejvyšších soudců, zemských hejtmanů, ale ne jeden z nich se stal též universitním hodnostářem v Praze. Ladislav Velen vedl marnou, nekonečnou a mnohdy dočasně úspěšnou válku proti Habsburkům ještě dlouho po Bílé hoře a nejslavnějším členem rodu byl neobyčejně vzdělaný

Karel starší ze Žerotína, velký Evropan, spolehlivý český bratr a velký ochránce, přítel a mecenáš Jana Amose Komenského. Žerotínský erb nese černého korunovaného lva vyrůstajícího ze tří stříbrných horských vrcholů umístěných na červeném poli, kupodivu se však můžeme setkat i s barvami odlišnými. V různých dobách drželi Žerotínové moravská města Fulnek, Napajedla, Buchlov, Uherčice, Strážnice, Nový Jičín, Rýmařov, Hustopeče, Šumperk, Štramberk, Židlochovice, Zábřeh, Náměštlav nad Oslavou, Rosice a některé statky v Čechách.

Doba počátku 16. století nebyla nejšťastnější pro poddané a platilo to stejnou měrou i pro Rýmařovsko. Začaly se zvyšovat povinnosti, přibýlo robot a platů. Důvod byl jednoduchý. Šlechta do té doby spíše zaměřená do vojenské, dvorské a církevní oblasti se začala podřizovat diktátu přicházející renesance, jež vyžadovala nákladný dvůr a život. Šlechta též začala podnikat, což do té doby nebylo myslitelné, a potřebovala též základní kapitál. Stát, ale i šlechta musely rovněž pokrývat z vlastních prostředků rostoucí náklady na životně důležitou obrannou válku proti Turkům, jíž se osobně účastnila a v níž ne jeden aristokrat položil život se svými vojáky. Výrazné břemeno celého komplexu problémů změn nesli lidé na panstvích. Přestože se Morava vedle Rakouska, Slovenska a Polska ocitla po dobytí Maďarska a vzniku budín-

ského pašaliku (správní celek spravovaný tureckým pašou) v přímém ohrožení a stala se častým cílem zdivočelých rot muslimských agů (důstojníků), zůstávala země v 16. století nejbezpečnější, nejvýstavnější a jednou z nejobhatších evropských zemí. Také ceny na Moravě byly nejnižší na celém kontinentě, jak tvrdí zkušený anglický cestovatel Taylor. Činnost Žerotínů na rabštejnském panství a zejména Petra (+1528) z linie šumpersko-vizenberské je v našem regionu jedna z nejvýznamnějších a nejzřetelnějších. Musíme především ocenit péči, již věnoval území drženímu jen dočasně bez rozdílu od statků dědičných. Již na počátku správy panství založil v Janovicích mezi lety 1520-30 tvrz na nevysokém suchém pahorku obklopeném z jedné strany klíčkovou Podolského potoka a na druhé straně chráněnou terénem trvale rozmáčeným mlýnským náhonem i potokem. Její základy jsme našli v místech nejstarší části janovického zámku kolem hranolové věže v prostoru dnešní obřadní síně dřívějšího sálu při záchranném archeologickém výzkumu roku 1998. Sám Petr zde býval častým návštěvníkem. Správa panství se tak dostala do přístupnější polohy a Rabštejn byl dočasně opuštěn, ba i rýmařovská tvrz Vestenhof ztratila svůj dřívější význam. Rabštejn nemohl vyhovovat novým nárokům na sídlo renesančního šlechtice. Byl malý, těžko dostupný, ukrytý v hlubokých lesích, a navíc těžce poškozený v česko-uherských válkách. Oprava byla nákladná. Roku 1535, kdy

se panství ujali Petrovi synové, se uvádí Rabštejn dále jako pustý. Dosídlování vsí částečně zničených uherským tažením pokračovalo i na užším Rýmařovsku. Již 1516 se vzpamatoval Janušov, 1528 Skály s novou tvrzí, obnoven zpustlý Moravský Kočov a ve stejném roce byl nově vysazen na zeleném ruce Dobřečov (1528) pro české kolonisty a vznikly Stříbrné Hory (1545). Petr se roku 1520 stal též stavebníkem Bludovského zámku u panského dvora zvaného Horní. Roku 1500 získal také Postřelmov a jeho potomci jej drželi až do roku 1568. Do roku 1558 vlastnili Žerotínové též Sobotín s nevelkou tvrzí. Nejvýznamnějším sídlem však byl šumperský zámek, který si Petr, nejvyšší zemský komoří a hejtman olomouckého kraje, zvolil za ústřední sídlo roku 1496. Malý a nepohodlný hrad podrobil rozsáhlým přestavbám na důstojný renesanční zámek roku 1504 a hospodářskou správu přestěhoval vně šumperských hradeb. 1527 získal od Tunklů nedaleko Šumperka též Třemešek se zámkem a pustou vsí, jíž obnovil, Dolními Studánkami a Hrabšínem. K nim přikoupil Olešnou. Patrně nejznámějším sídlem Žerotínů byl zámek ve Velkých Losinách. Spolu s rozsáhlým panstvím jej 1496 získal zprvu jako zástavní tvrz Petřův otec Jan a roku 1497 jej převzal Petr, ale v jeho době zatím nehrálo sídlo významnější úlohu. Stavby dnešního zámku se ujal až Jan mladší ze Žerotína roku 1581 z prostředků, jež získal prodejem kolštejnského panství spolu s tammním rozestavěným zámkem. Původní tvrz včlenil italský architekt neznámého jména ústrojně do nové stavby. Zámek s panstvím pak zůstal rodu po dalších tři sta let. *Mgr. Jiří Karel*

Akce hradu Sovinec

Hrad Sovinec

zve na lesnické slavnosti ve dnech

5. a 6. července 2003

Srncí stezkou**Připravili jsme :**

- Ukázky výcviku, létání a lovení sov a dravých ptáků
- Ukázky troubení na lesní rohy, výcvik loveckých psů
- Práskání a dovednosti s bičem - GIN, finalista mistrovství světa
- Kejklířské žonglování a orientální tanečnice
- Lidové a moravské písničky a šermíři
- Střelnice, lesnické hry a besedy s nimrody
- Dobová řemesla téměř zapomenutá

Po oba dny bude probíhat kostýmovaný program od 9.15 do 18.00 hod.

Na zub: grilovaná kuřata, pečené maso a rožněné klobásy, medovina a víno

*V sobotu 5.7. od 19.00 hodin bohatý večerní program
s country balem a ohňovou show*

Stvoření Sirahel

**Na sovinecký hrad zavítá magistr Edward Kelley ...
Podaří se mu z měsíčního paprsku stvořit umělou ženu?**

Informace podá purkrabí Mlok tel. 777 20 50 29
e-mail: sovinec.purkrabi@volny.cz ; www.sovinec.cz

Propozice Michaela Zedková

**P R O G R A M
K I N A**

21. 6. - 22. 6.

20.00

Kůže anděla

(Francie 2002)

Neuvěřitelně všímavá režie Vincenta Perez. Angela opustí svou malou vesnici, aby pracovala v provinčním městě. Stráví noc s mužem, který tudy projíždí. Jejich životy se ubírají dále rozdílnými cestami, ale oba jsou onou nocí poznamenáni. Náhoda a ruka osudu je vede k dalšímu setkání. *Mládeži od 15 let přístupný*

28. 6. - 29. 6.

20.00

Pupendo

(ČR 2003)

Nová celovečerní filmová komedie Jana Hřebejka a Petra Jarchovského inspirovaná povídkami Petra Švabacha. Film Pupendo je vyprávěn způsobem příbuzným Peliškům, v hořce komické groteskní nadsázce. Jedná se o sled vygradovaných komediálních scén ze života v reálném socialismu. *Mládeži přístupný*

5. - 6. 7.

20.00

Kluci to taky chtějí

(Německo 2002)

Komedie o tom, jak to vidí ten v kalhotách! Variace úspěšné komedie „Holky to chtějí taky“ - podobné téma, stejná herečka, docela jiný úhel pohledu. Středoškolák Flo přestál pohnutou pubertu a pomalu začíná tušit, že ani v další části svého sexuálního života nebude mít na řadrech ustláno. *Mládeži od 12 let přístupný*

Městské muzeum a galerie Octopus

Celostátní soutěž barevné fotografie O cenu Karla Schinzela v Rýmařově

Ve dnech 7. - 29. 6. 2003 probíhá v Městském muzeu v Rýmařově výstava barevné fotografie O cenu Karla Schinzela.

Na úvod několik slov k původu soutěže. Soutěž barevné fotografie organizuje jednou za dva roky Středisko volného času v Rýmařově ve spolupráci s Městským úřadem Rýmařov. Soutěž barevných fotografií nese název po Karlu Schinzelovi, rodákovi z nedalekých Edrovic u Rýmařova (nar. 20. 12. 1886 - zemř. roku 1951 ve Vídni). Karel Schinzel je považován za objevitelskou osobnost světového významu a především za jednoho z největších průkopníků barevné fotografie. Za svůj život přihlásil více než 350 patentů v USA, Německu, Velké Británii

a Rakousku.

V letošním roce převzal záštitu nad soutěží a grantem výrazně podpořil její konání Moravskoslezský kraj. Soutěž byla vyhlášena 1. února 2003, uzávěrka soutěže pak byla 27. května. Novinkami v letošním ročníku soutěže bylo rozdělení fotografií do tří kategorií Příroda, Reportáž, dokument a Volné téma a stanovení velikosti minimálního formátu na 24x30 cm. Do soutěže jsou vždy přijímány pouze fotografie barevné. Účast v soutěži není omezena věkem, zapojit se mohou bez rozdílu všichni fotografové, profesionálové i amatéři. Účastníci mohli zasílat jednotlivé fotografie, případně cykly v počtu maximálně 4 ks fotografií do kaž-

dé kategorie.

Soutěže se zúčastnilo celkem 24 fotografů z celé republiky a můžeme se pochlubit i zahraniční účastí z partnerského města Krompachy (Slovensko). Vyhodnocení soutěže provedla 3. června odborná porota ve složení: Zdeněk Habr, Milan Hořínek, Mgr. Bohumil Švéda a Luboš Tesař.

Soutěžní výstava bude ukončena v neděli 29. června ve 14.00 hod. derniérou v Městském muzeu Rýmařov, na kterou byli pozváni autoři vystavených snímků a výhercům soutěže zde budou předána ocenění. Dovolují si vás tímto na výstavu a na derniéru srdečně pozvat. *Šárka Adámková*

Výsledková listina celostátní soutěže barevné fotografie O cenu Karla Schinzela

HLAVNÍ CENA SOUTĚŽE

Pavel Novotný, Odolena Voda
soubor fotografií s názvy Červená, Zelená, Hrot, Pod vodou
kategorie: Volné téma

ČESTNÁ CENA SOUTĚŽE

Stanislav Domanský, Kroměříž
V parku
kategorie: Volné téma

Kategorie: PŘÍRODA

1. místo **Arnošt Bartoš**, Otrokovice
soubor fotografií s názvy Samotář, Stromy a pruhy, Květ

2. místo **Petr Novotný**, Svitavy
soubor fotografií s názvy Jarní krajina, Barvy podzimu, Magická řeka

3. místo **Eva Rusová**, Jílové u Prahy
bez názvu

3. místo **František Zvěřina**, Moravské Budějovice
Perly rosy

Kategorie: REPORTÁŽ, DOKUMENT

1. místo **neuděleno**

2. místo **Ivo Dokoupil**, Brantice
soubor fotografií České vesnice v rumunském Banátu s názvy Křížová cesta I.-II., Napajedla

3. místo **Stanislav Domanský**, Kroměříž
WC

3. místo **Petr Novotný**, Svitavy
soubor fotografií Nálada před masopustem

Kategorie: VOLNÉ TÉMA

1. místo **Stanislav Domanský**, Kroměříž
Ve Slavkově

2. místo **Bohuslav Severin**, Praha
Tanečnice JI-MA I. ze souboru fotografií

3. místo **Lucie Svobodová**, Praha
soubor fotografií Barvy všedního dne

Muzeum Rýmařov

Po - So 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00 hod., Ne 13.00 - 16.00 hod.

29. června ve 14.00 hodin se uskuteční derniéra se slavnostním vyhodnocením vítězých snímků.

Galerie Octopus a SVČ Rýmařov

Školka - dočasný domov a každodenní azyl pro naše nejmenší

Člověk se narodí na svět se svým tělem a jeho životními funkcemi a s předpoklady psychologických funkcí, jejichž prostřednictvím poznává a emocionálně prožívá tento svět, vytváří vědomí a svoje já.

K tomu, aby se z jeho těla stal fungující organismus, potřebuje kontakt nejméně s jednou dospělou osobou, aby ho tomu učila. K učení potřebuje lásku této osoby, kterou je zpravidla maminka. Tak se vytváří první vztah mezi dvěma lidmi, který se postupně rozšiřuje o další vztahy s dospělými a dětmi, s kterými se dítě setkává a komunikuje i mimo okruh rodiny, například ve společenské instituci, jakou je mateřská škola.

Mnozí z vás povedou své dítě v září do některé z mateřských škol v Rýmařově. Možná se trochu obáváte, co vaše dítě čeká a jak bude mateřskou školu snášet. Tento článek by vám měl přiblížit, jak působí mateřská škola na dítě a jeho sebevědomí.

Ve školce jsou děti většinou spokojené a po překonání počátečních potíží (dítě i matka pláčou, otec má rozporuplné pocity) probíhá vše dobře. Někdy dokonce rodiče trochu žálí na učitelku, která podle dětí „ví“ to, co rodiče vědět nemohou. Ale děti dokážou poskytnout rodičům podporu - jako tříletý chlapeček, který po prvním dopoledni ve školce řekl mamince: „Víš, mámi, paní učitelka je moc hezká, ale ne tak hezká jako ty.“

Přesto se stává, že do té doby sebezjistě děti ve školce sebedůvěru ztratí i přes dobrou vůli všech kolem. Některé zjistí, že nejsou tak obratné a rychle jako ostatní při plnění úkolů, které je připravují na školu; jiné se mnoho naučily doma díky starším sourozencům nebo rodičům, kteří chtěli, aby „měly náskok“, a proto mají pocit, že „ztrácejí čas“ a „dělají věci pro mrňata“. Jsou také děti, pro něž je příchod do školky prvním odloučením od rodiny a kolektivu se bojí.

V kolektivu se musí děti vyrovnávat s nesnadnými situacemi, například chodit společně na záchod (některým dětem vadí, že se na ně na záchodě ostatní dívají); problémy přináší i společné jídlo - ve školce je personál občas do jídla nutí, některé děti si s jídlem hrají nebo se ho snaží těm menším znechutit. Existuje také celá skupina dětí, které ostatní pošouchují, napadají nebo se jim posmívají. Už v mateřské školce (a dokonce i v jeslích) si děti „nadávají“ - jedna z nejhroších nadávek u těch nejmenších je „nejsi vůbec hezký“, což může hluboce ranit dítě, které je ve fázi objevování vlastního těla.

V mateřské škole v odděleních nejstarších dětí zaslechneme urážky těžšího kalibru; děti obzvláště těžce nesou, že některé jiné děti zasměšňují jejich rodiče: „Tvoje máma je tlustá.“ „Tvoje máma není hezká.“ Hlavně však, a to je největší problém, začíná od samého začátku docházky do školky soutěživost. Rodiče i děti si dělají starosti, protože se před nimi hovoří o „motorických potížích“, „nevyrovnanosti“, „stálém neklidu“, „roztěkanosti“. Někdy se dokonce hlasitě uvažuje o tom, že dítě musí „opakovat“, to znamená, že zůstane dva roky ve stejném oddělení. Na druhé straně se vyzdvihuje „vyspělost“ jiných dětí. Ve věku mateřské školy se dítě výrazně formuje; vymezuje si svůj prostor a hledá pevné body, což se mnohdy projevuje výkyvy v chování - chce, aby si ho ostatní všimli a svou pozorností ho ujišťovali, že jsou s ním a chrání ho. Chce ve všem napodobovat dospělé, které obdivuje, zejména učitelku (touha po identifikaci). Dítě i jeho okolí leckdy prožívají jako prohru to, co je ve skutečnosti jen jednou z jeho vývojových etap. Někdy se dítě domnívá, že ho učitelka zavrhlá, a velmi tím trpí. Mnohé děti se chovají jinak doma a jinak ve školce; doma se nijak nešíří o tom, co se ve školce děje, a to zastírá skutečný stav věcí. JiKo

poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala hodným, milým a spravedlivým učitelkám z mateřských školek, které nám, rodičům, pomáhají pěstovat ten nejkrásnější kvítek našeho života - naše děti.

Já sama mám krásnou zkušenost s mateřskou školou na ulici I. máje a věřím, že podobně je tomu i v ostatních školkách.

Moje poděkování patří samozřejmě také kuchařkám, školnicím a všem těm, kteří se našim dětem věnují. Obětuji jim i svůj volný čas a za to jim děkuji dvojnásobně. Irena Orságová

Překrásný zážitek v Břidličně

Měl jsem možnost shlédnout 3. června vystoupení dětí 1. stupně ze základní školy v Břidličně. Sál kulturního domu byl zaplněn rodiči a dalšími příbuznými, kteří byli doslova nadšeni vystoupeními těch nejmenších na školní besídce.

Na jevišti se střídali žáci prvních až pátých tříd v nepřetržitém sledu. To, co děti předváděly, bylo více než kouzelné. Mnozí z nás, diváků, se nestyděli za slzy dojetí, které šly jaksi bezděčně do očí. Bylo by velmi těžké rozhodovat, které vystoupení bylo nejhezčí, nejdojemnější ... Vše svěd-

čilo o výborné práci učitelek, které jednotlivá vystoupení připravovaly. Vhodně vybraná hudba, vyrobené kostýmy, milé průvodní slovo dětí - to vše bez zásahu učitelek na jevišti - svědčilo o desítkách hodin poctivého nácvičku. Je na místě všem učitelkám i dětem srdečně poděkovat. Vždyť taková vystoupení komínčků, jeptišek, pekařů, byla přímo úžasná. Za skutečně nevšední zážitek vám, vážené paní učitelky, milé zákyně a žáci, píši velikou jedničku s hvězdičkou.

Radoslav Měřínský, Rýmařov

Děti dětem

výtvarný obor Základní umělecké školy Rýmařov bilancuje uplynulý školní rok

Žáci výtvarného oboru ZUŠ Rýmařov a pobočky v Břidličně se v tomto školním roce opravdu nenudili. Hned v říjnu loňského roku proběhla v Městské knihovně v Rýmařově zajímavá výstava s názvem Svět vodníků (Svět pod vodou). Zájemci zde mohli shlédnout vodníky i hrníčky s dušičkami, mořské panny, vodní přírsky a roztodivné rostliny a rovněž se poučit jakou barvu a podobu má vlastně voda.

Na tuto výstavu plynule navázal další projekt, kterým byla výzdoba pokojů dětského oddělení Nemocnice Rýmařov. Žáci malovali postupně stěny tří dětských pokojů laděných do modré, žluté a červené barvy.

Námětem pro první z nich byl právě „Svět pod vodou“. Nemocné děti tedy dnes mohou klidně usínat hluboko v mořských hlubinách za doprovodu harfy a zpěvu mořských panen, hlídány dvěma delfíny.

Do druhého, žlutého pokoje pro nejmenší pacienty, nás přiláká zvonění lučních zvonků. Ocitneme se totiž hluboko v trávě ve světě berušek a broučků. A i ti nejmenší mezi nimi určitě poznají i Křemílka a Vochomůrku nebo Rákosníčka.

Třetí, červený pokoj, je věnován světu nad našimi hlavami. Zvláště chlapeci jistě ocení tu část malby, která nám ukazuje vývoj létacích strojů. Naproti tomu děvčata pravděpodobně dají přednost vznášedlům, jako je třeba létající koberec nebo bájný Pegas.

Vytvoření těchto tří fantastických světů byla práce tvrdá a namáhavá, a ne všechny děti, které se zpočátku s nadšením vrhly do malování, dokázaly vydržet až do konce. Přesto si práce všech našich malých výtvarníků velmi cením a chtěla bych tímto poděkovat nejen jim, ale i jejich rodičům, kteří projeví spoustu trpělivosti a pochopení, když se jejich ratolesti „zalískané“ barvami od hlavy až k patě nejednou vracely domů až ve večerních hodinách.

Přesto, že děti spoustu energie vyčerpaly při vytváření nástěnných maleb, stihly ještě během školního roku pracovat na dalším projektu ECCE HOMO (Ejhle člověk). Různými výtvarnými technikami ztvárnily člověka jako tvora myslícího, tvora s emocemi, tvora komunikativního, požitkářského, hříšného, snícího, ale i jako tvora, jenž je součástí přírody. Výsledky jejich práce si můžete prohlédnout ještě do konce června ve vestibulu Městské knihovny Rýmařov.

Mgr. Martina Kohoutková,
učitelka výtvarného oboru ZUŠ Rýmařov

Celoměstský kalendář kulturních a společenských akcí na II. pololetí roku 2003

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
ČERVENEC			
5. 7. - 24. 8.	J. Dostál - intimní a abstraktní krajina - celoživotní retrospektiva	Muzeum	Muzeum
5. 7.	Volejbalový turnaj mužů - DABLE	TJ/VO	Stadion TJ
12. 7.	"Skalský pohár" - XVII. ročník (skokové závody)	JO Horymas Horní Město	Sikály
17. 7.	Zájezd do Babířčina údolí	SVČ	Bab. údolí
26. 7.	XXXVI. ročník Memoriálu Jana Suka	SDH	Zahr. Hedvy
26. 7.	I. ročník soutěže mladých dobrovolných hasičů	SDH	Zahr. Hedvy
bez data:	Příměstské a letní tábory	SVČ	Rým., Morava

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
SRPEN			
20. 8. - 8. 9.	"Rýmařovský pohár" - ČP v kuželkách	TJ/ KV	Kuželna TJ
9. 8.	I. mistrovství Evropy v ovládání dlouhého bíte, lasa a pistole v hodů nože a tomahawkem Cena Indiana Jonese	W-Club ČR Skautské středisko Rým.	Areál Junácké chaty
21. - 25. 8.	Letní tábor RELAXA - keramika a Hip hop	SVČ	Relaxa
30. 8.	Letní odpoledne s hudbou Pedagog	Os. rada	Ondřejov
30. 8. - 28. 9.	125 let otevření železnice Rýmařov - Valšov Ing. M. Marek - Rýmařov na letecké fotografii	Muzeum Muzeum	Muzeum Muzeum
bez data:	Letní tábory	SVČ	Morava

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
ZÁŘÍ			
1. 9.	Slavnostní zahájení školního roku	Gymnázium	Gymnázium
13. 9.	Rýmařovská padesátka pro pěší i cyklisty	KČT	
19. 9.	Panna a netvor	SVČ	Kino
19. 9. - 21. 9.	Zájezd Hukvaldy a okolí	KČT	Hukvaldy
20. 9.	Lesní běh lyžařů - veřejný závod	TJ/ LY klas.	Areál Stralek
27. 9.	Pouť ve farním kostele	církev římskokat.	Kostel sv. Michaela
27. 9.	125. výročí zahájení želez. provozu na trati Rýmařov - Valšov	SVČ, ČD Město Rýmařov	Nádraží ČD
bez data:	Jarek Nohavica - koncert Rybářské závody žáků a dospělých Alternativní medicína v praxi lékaře Přespolní běh žáků rýmařovských škol	SVČ MOČRS Rýmařov Knihovna II. ZŠ	SVČ U Lomu Edrovice zah. Hedvy

TJ JISKRA RÝMAŘOV

stálé akce: mistrovská utkání FO, LH, KU, TE, VO
Rýmařovský desetiboj - celoroční soutěž , 1x měsíčně
Zimní turnaj v kopané
MAKL - jarní a podzimní část odbor. družstev v kuželkách
Halové turnaje mládežnických družstev v kopané
"Oberliga" v ledním hokeji - turnaj odbor. družstev

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
ŘÍJEN			
4. 10. - 2. 11.	M. Jemelka - malba J. Jemelková - grafika J. Teplý - plastika	Muzeum Muzeum Muzeum	Muzeum Muzeum Muzeum
6. 10.	VŘS-Č (Velké říjnové společné čtení)	Knihovna	Knihovna
6. 10. - 12. 10.	Týden knihoven	Knihovna	Knihovna
8. 10.	Setkání kulturních pracovníků	SVČ, MÚ	SVČ
30. 10.	Jan Burian - spisovatel, písničkář	Knihovna	Knihovna
bez data:	Sportovní odpoledne pro děti mateřských škol v Rýmařově	1. ZŠ	Areál 1. ZŠ

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
LISTOPAD			
8. - 30. 11.	Ing. J. Vondra - Příroda Jeseníků - let. snímky a přírodní fotografie	Muzeum	Muzeum
13. 11. - 15. 11.	Burza sportovních potřeb	SVČ	SVČ
14. 11.	Setkání 70 - 75letých občanů	MÚ, SVČ	SVČ
19. 11.	Den otevřených dveří	Gymnázium	Gymnázium
20. 11.	Volejbalový turnaj - "Turnaj 17. listopadu"	TJ/VO	Hala Gymn.
21. 11. - 22. 11.	Burza sportovních potřeb	SVČ	SVČ
27. 11.	Studentská akademie	Gymnázium	Gymnázium
bez data:	Trojhvězdi - vystoupení pražských herců Beseda se spisovatelkou Irenou Šindelářovou Plenární schůze SRPŠ	SVČ Knihovna Gymnázium	Kino Knihovna Gymnázium

Datum	Název akce	Pořadatel	Místo
PROSINEC			
6. 12.	Mikulášská nadílka v Ondřejově	Os. rada	Ondřejov
6. - 31. 12.	Vánoční výstava ve spolupráci se SVČ Poehlybivý betlém pana Heinische	Muzeum, SVČ Muzeum	Muzeum Muzeum
8. 12.	Mistrovství ČR tělesně postižených sportovců v kuželkách	TJ Jiskra	Kuželna TJ
20. 12.	Turnaj RD v kuželkách - VC GR	TJ/KU	Kuželna TJ
26. 12.	"Koulení o ceny" - vánoční turnaj v kuželkách	TJ/KU	Kuželna TJ
26. 12.	Sšli celá rodina	SVČ	SVČ
bez data:	Vánoční koncert - veřejnost Vánoční pořad - pro školy Vánoční jarmark Vánoční koncert pěveckého sdružení Variace Mikulášská akademie - děti ZŠ a MŠ Vánoční besídka pro rodiče žáků Lstupně	SVČ SVČ SVČ SVČ Os. rada I. ZŠ I. ZŠ II. ZŠ	ZUŠ Kino SVČ Janovice Kino II. ZŠ II. ZŠ

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

KČT Rýmařov bude jako každým rokem pořádat pravidelně 2x měsíčně vycházky, především pro seniory, a to jak do okolí Rýmařova, tak i výlety do vzdálenějších míst. Tyto akce jsou závislé na počasí, takže v tomto kalendáři nejsou uváděny. Veškeré informace o nich najdete vždy v předstihu ve vývěsní skříňce KČT a v místním tisku. Podle zájmu budeme pořádat i kratší tzv. zdravotní vycházky, informace o nich budou zveřejňovány stejným způsobem.

Redakce nabízí**Inzerce pro občany za symbolickou cenu 10 Kč**

Redakce Rýmařovského horizontu, ve spolupráci s redakční radou, rozhodla zkvalitnit inzertní služby pro občany regionu Rýmařovska.

Pro zájemce o soukromou řádkovou inzerce je připravena nabídka v podobě otištění inzerátu za symbolický poplatek 10 Kč. Obsah inzerce může mít maximálně 240 znaků a bude uveřejněn **jedenkrát v Rýmařovském horizontu**. Jeho obsah se může týkat **prodeje a koupě věcí, výměny**

bytů, výměny osobních věcí obyvatelstva, darování, seznámení, hledání zaměstnání bez použití vlastních výrobních prostředků, hledání ubytování, poptávky po službách a rubriky různé.

Soukromá řádková inzerce **nemůže obsahovat opakovanou výdělečnou činnost**, a to bez ohledu na skutečnost, zda inzerent na tuto činnost má nebo nemá oprávnění. Počítáme mezi ni i nabídky pronájmů, podná-

jmů, nabídky zaměstnání, propagaci jakýmkoli obchodním účelům a všechny, i skryté reklamy firem, organizací, akcí. Odkaz na www stránky, považujeme za komerční. Konečné rozhodnutí o tom, zda inzerát má nebo nemá komerční charakter, si vyhrazuje redakce.

Inzerent si může zadat inzerát osobně v redakci Rýmařovského horizontu nebo písemně na adrese: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, případně na emailo-

vé adrese: rymhor@seznam.cz a bude otištěn až po uhrazení symbolického poplatku 10 Kč.

Zadavatel inzerce musí v textu inzerátu uvést kontakt na svou osobu pro případné zájemce.

Pro potřeby redakce je potřeba uvést jméno, příjmení, přesnou adresu, případně telefonní kontakt. Tyto údaje budou sloužit výhradně pro účely redakce a nebudou zveřejněny!!!

Redakce RH

Kam na výlet

Rabštejn

Oblíbeným cílem nejen pěších turistů, ale i horolezců a cyklistů na Rýmařovsku, je Rabštejn. Nás, cyklisty, tam mimo jiné dovede i zajímavá, méně známá trasa, vedoucí přes Edrovice k rozcestí turistických cest u zámku v Janovicích, která od-

tud pokračuje vpravo nahoru mezi domky jako neznámá cesta a stoupá pak volným otevřeným terénem až k lesnímu komplexu Pod Výchledy. Zde překročí lesní silničku Ždárský Potok - Bedřichov a u odpočívadla pokračuje vpravo po žluté značce asi

1 km. Na křižovatce několika lesních cest žlutou cestu opouští a pokračuje vpravo po vrstevnici a po dalším asi 1 km ústí na zpevněnou lesní cestu, lesníky zvanou Planýrka. Ta nás dovede vlevo úbočím kopce Smrčina kolem dalšího odpočívadla s pěknými výhledy. V závěru údolí překračuje prameny říčky Oskavy a na opačné straně údolí se napojuje na lesní silničku s modrým značením, která vede od sedla Skřítek na Rabštejn.

Z louky pod Rabštejnem je to na zříceninu hradu a cvičné skály cca 300 m. Také lze v bývalé Rabštejnské myslivně o víkendech využít občerstvení, o prázdninách i ve všední dny.

Pro cestu zpět do Rýmařova můžeme částečně použít žluté značení, které nás přivede na lesní silničku vedoucí vpravo kolem Mazanců a stoupající opět na křižovatku cest Pod Výchledy. Značka sama v dolní části silnice odbočuje lesem vlevo. Od Výchledů se vrátíme stejnou cestou do Rýmařova jakou jsme použili při cestě tam.

Zdatnější cyklisté mohou

z Rabštejna sjet do Bedřichova a v dolní části obce odbočit vlevo na silnici a dlouhým stoupáním vyjet až ke kapli u Ferdinandova. Odtud silnice již klesá přes Stříbrné Hory vpravo do Skal ke křižovatce se státní silnicí č. 370 Horní Město - Rýmařov, anebo je možné z horní části Stříbrných Hor jet po silnici vlevo přes Nové Pole do Janovic a Rýmařova.

Pro popsanou cestu je vhodné použít horské nebo trekové kolo.

Vzdálenosti:

- Rýmařov - Pod Výchledy - Planýrka - Rabštejn (15,5 km)
- Rabštejn - žlutá značka kolem Mazanců - Pod Výchledy - Rýmařov (12,5 km)
- Rabštejn - Bedřichov - Ferdinandov - Stříbrné Hory (12 km)
- Stříbrné Hory - Skály - Rýmařov (6 km)
- Stříbrné Hory - Nové Pole - Janovice - Rýmařov (6 km).

Jaroslav Lachnit

Foto: Vladimír Lehký

Výbor Klubu českých turistů za všechny členy odboru přeje panu Jaroslavu Lachnitovi k jeho narozeninám s dvěma pětkami, které oslavil 18. června, hodně rodinné pohody, životního optimismu a spousty cyklistických kilometrů ujetých ve zdraví.

Děkujeme mu za dlouholetou práci v odboru a jsme si vědomi toho, že bohatá a stále vzrůstající účast cyklistů na Rýmařovské padesátce je také jeho zásluha.

Za výbor O KČT Hana Kašparová

O KČT Břidličná pořádá jednodenní zájezd na Těšínské Beskydy v neděli 29. června. Trasy po hřebenu 10, 15 a 22 km. (Javorový)

Přihlásit se mohou i nečlenové na telefonech: 554 222 763 - od 7.00 - 14.00 hod. - J. Holešová 732 903 202 večer L. Hornáčková

Odjezdy: Bruntál 6.30 z autobusového stanoviště u rybníka Břidličná 7.00 hod. Rýmařov 7.15 hod.

Vycházky seniorů 2003

Datum	Trasa	Délka	Vedoucí	Doprava
26. 6.	Krnovsko Úvalno - Cvilín- Krnov	11 km mírně náročná	Kašparová	Odjezd vlakem bližší informace ve skřínce KČT
10. 7.	Sobotín - Maršíkov- Velké Losiny	6 km snadná	Strakoš Vlach	autobus 07.40

Za Klub českých turistů Hana Kašparová

Foto: Vladimír Lehký

Zamyšlení

Poslouchám dokola

Člověku je dán dar řeči. Nelze nekomunikovat. Ve všedním životě, v rodině, s přáteli a vůbec. Zkusili jste se však někdy zaposlouchat do hovorů lidí? Nevnímat osobu, tvář, pouze se zaposlouchat? Je to věru zajímavé.

Dříve tomu bývalo tak, že se ženské sešly na návsi, v neděli odpoledne či dopoledne po mši. Mužští měli dostaveníčko v hospodě či jiném „kulturním“ zařízení na kus hloupých řečí, jak to tak sami nazvali. To se u piva probraly vzpomínky na vojnu, na ženské, na dětství, dále jaká bude úroda, co je potřeba řešit v dědině, v politice, ve sportu a ve fotbalu zvlášť.

Dnes je v restauraci, snad kromě našeho Excelentu, všudypřítomný televizor a při setkávání všichni jedním okem pokukují po tom dotěrném společníkovi, kterého nikdo neuměl. Přitom by stačilo jedno stisknutí knoflíku.

Ženy byly a jsou určitě více slovně a řečově vyzbrojeny. Na pro-

gramu kdekoliv a kdykoliv jsou peníze, děti, rodina, stížnosti na drahotu, nekvalitní výrobky, nemožné televizní pořady. Co nakoupit, co navařit, co dělat u sousedů, jaké mají choroby a zaručené léčebné postupy, kdo se rozvádí a kdo už navždycky odešel. Že pro ně nikdo nemá pochopení, že padají pod tíhou denních starostí.

V létě je strašlivě vedro, v zimě strašlivě mrzne a v listopadu - padá listí!

Realita je někdy bouřlivá a my reagujeme podrážděně. Je to slyšet i v zabarvení hlasu. Co slyší děti? Nelítej, nedělej, nesmiš, neskákej, neznič, nemlaskaj, neztrať, nezapomeň. Je vůbec některý příkaz či věta kladná? Až večer náš potomeček usne, snad si řekneme, že ho nemůžeme mít neradi. Je přece náš.

A ve městě? V okolí? Co je po-dařené, dobré, slouží - to bereme jako samozřejmost. Došla jsem k názoru, že našim národním zvykem je jeden říuk neboli hek. Najdeme lepší? *Si*

Z tvorby mladých

Zatáčka smrti

„Zastavíme se na pivo a tonika, jo?“, říká starší muž, který svými vlasy barvy uhlí rozhodně nevypadá, že je mu přes padesát. Tato otázka byla položena za svižné jízdy v jeho luxusním autě značky Sonata barvy stejné jako jeho vlasy. Řidič byl poznamenán léty praxe se zlatavým mokem. Zapaloval, v ten den již asi dvacátou, cigaretu značky Marlboro svému spolujezdci, který byl přesný opak řidiče. Vysoký, hubený mladík s hnědými vlasy stříženými na ježka.

„Můžeme, proč ne?“, odpovídá spolujezdec, ale zbytečně. Sonata již parkuje před malou vesnickou hospodou. „Konečně vylezu z toho horka. I při zapnuté klimatizaci a otevřených oknech se v té kožené sedačce potím jako prase.“ říká spolujezdec při odepínání bezpečnostního pásu. V hospodě je málo zákazníků a tak spolujezdec vybere místo blízko výčepu. Číšnice a zároveň majitelka hospody se jen pohledem svých velkých modrých očí, zasazených do kulaté hlavy s dlouhým copem, zeptá staršího z nových zákazníků, co si přejí. Ten jí poprosí o pivo a tonika. Hosté si spolu povídají, zjevně o něčem veselém, protože se pořád usmívají. Hospodská se chce dozvědět bližší informace, a tak ošidí hladinku piva skoro

o dva centimetry a pospíchá ke stolu. Pozdě. Hosté utichli a čekají na tekutiny, které se již nesou. Po zaplacení se vracejí zpět do auta.

„Doufám, že už to ten kousek vydržíme, klíma jede na plný pecky a stejně tu je na zdechnutí!“, povídal řidič spolujezdci. Po vyjetí z parkoviště a zapálení další cigarety si začnou opět povídat. Baví se dlouho, až do chvíle, než se mladý muž, sedící na sedadle smrti, přestane smát a zarazí se. „Co se děje?“, ptá se vystrašený řidič. „Už vím, proč se tu musí tak lufťovat a stejně to nepomáhá!“ „Proč?“, ptá se udiveně řidič a strká CD do přehrávače. „Někdo zapnul asi omylem vyhřívání sedadla, to má být v poloze ON a ne OFF!“ Spolujezdec tedy za doprovodu písně skupiny Elán vypíná vyhřívání sedadla. To však ještě netuší, že to je poslední věc, co udělá. Ze značně nepřehledné zatáčky vyjíždí červený favorit a vedle něj se řítí v protisměru velký kamion. Skřípou brzd. srážce již nelze zabránit. Praskají airbagy. Kamion si prodírá cestu dál skrz plechy Sonaty. Zastaví až mnohem dál, než by si všichni přáli, téměř po padesáti metrech. V tu chvíli se všude rozhostilo zlověstné, hrobové ticho. Nikdo v Sonatě nemohl přežít. *BaM*

Redakční koutek pro chvíle pohody

Zábavný kvíz redakce

Setkáváte se již se čtvrtým vydáním vašeho oblíbeného kvízku. Jako tradičně zabrousíme do oblastí sportu, přírodních věd, cizích zemí, hudby...

1. Na rozjezd začneme pohádkou. Ve které pohádce, se starý král ptá: „Našli, moji rádcové, našli...“:

- a) Šíleně smutná princezna
- b) Pyšná princezna
- c) Byl jednou jeden král

2. Kdo je v současné době trenérem fotbalistů Teplic?

- a) František Cipro
- b) Vlastimil Petržela
- c) František Straka

3. Mauritius není jen známka, je to zároveň africký státek. Víte, jaké je jeho hlavní město?

- a) Dar es Salam
- b) Lilongwe
- c) Port Louis

4. Jistě jste už někdy slyšeli o opeře s názvem La Traviata (někdy je také uváděna pod názvem Violetta). Vzpomenete si, kdo je jejím autorem?

- a) Giuseppe Verdi
- b) Giacomo Puccini
- c) Gioacchino Rossini

5. Nezapomeneme ani na přírodu. Jaké zvíře se

skrývá pod latinským názvem lynx lynx?

- a) rys ostrovid
- b) medvěd hnědý
- c) polární liška

6. Který z uvedených savců mívá obvykle největší hmotnost?

- a) slon indický
- b) plejtvák obrovský
- c) slon africký

7. Která skupina nazpívala současný hit „Malotraktorem“?

- a) F 16
- b) MIG 21
- c) Team

8. Nejznámějším českým autorem tzv. „Oblasové poezie“ byl:

- a) F. L. Čelakovský
- b) J. V. Sládek
- c) K. H. Máchla

9. Ve kterém roce a kde byla podepsána Zlatá bula sicilská?

- a) roku 1313 ve Vídni
- b) roku 1212 v Basileji
- c) roku 1348 v Praze

10. Který z uvedených sportovců získal zlatou olympijskou medaili?

- a) Roman Šebrle
- b) Jiří Raška
- c) Tomáš Dvořák

11. Tradičním symbolem míru je:

- a) přeškrtnutý samopal
- b) bílá holubice
- c) transparent s nápisem MÍR

12. Jak vysoké IQ musí člověk mít, aby byl přijat do Mensy (nejedná se o jídelnu pro studenty)?

- a) 99 a více
- b) 120 a více
- c) 130 a více

Jak jste dopadli?!

12 - 9 bodů

Můžete si gratulovat. Opět jste prokázali širokou oblast znalostí a právem si zasloužíte pochvalu! Uvidíme příště!

8 - 5 bodů

I váš výsledek není špatný. Bylo tam sice několik chybiček ale i tak, odpovědět na polovinu zákludných otázek je výkon velmi slušný. Do příště si mezery doplňte a hlavně si vryjte do paměti správné odpovědi u otá-

zek, na které jste odpověděli chybně.

4 - 0 bodů

Myslím, že do těchto pater nikdo nezabrousí, ale přesto zhodnotíme váš výkon. Nemáte se rozhodně zač stydět - pokud jste se prostřednictvím

tohoto kvízku dozvěděli něco nového a zapamatujete si alespoň pár věcí, pak splnil právě to, co je jeho hlavním úkolem.

Správné odpovědi: 1b, 2c, 3c, 4a, 5a, 6b, 7b, 8a, 9b, 10b, 11b, 12c

Hasiči soutěžili v tradičním memoriálu Jiřího Pitnera

V sobotu 14. června se uskutečnily v zahradě Hedvy soutěže dobrovolných hasičských sborů V. ročníku Memoriálu Jiřího Pitnera a VI. ročníku Velké noční soutěže. Nádherné letní počasí přilákalo mnoho diváků. V odpoledních hodinách se představila družstva záchranářů v kategoriích starších a mladších dětí. Stejně jako v ročníku předchozím, obsadilo naše družstvo mladších dětí vynikající 2. místo a v kategorii starších dokonce rýmařovská hasičská omladina vyhrála a co víc, pokořila starý rekord tratě a dosáhla výsledného času 17,17 s. Mladí hasiči předváděli své dovednosti s obdivuhodnou rychlostí a zručností a sklídili potlesk přítomných diváků.

V nočních hodinách, kdy se začínala blížit hlavní část závodu, začalo vzrůstat napětí. Na startu se objevilo dvanáct družstev dobrovolných hasičů z nejrůznějších koutů naší republiky. Ve Velké noční soutěži nemohl samozřejmě chybět loňský vítěz a favorit - dobrovolní hasiči z Rýmařova. V letošním ročníku se jim však nedařilo a skončili až na desátém místě. Snad to vyjde příště. Prvenství vybojovalo Vrbno pod Pradědem, druhá skončila Svoboda a na pomyslném stupni vítězů je doplnilo družstvo dobrovolných hasičů z Větkovic.

Další výsledky vám prozradí výsledkové listiny:

VI. ročník Velké noční soutěže

	družstvo	čas	pořadí
1	Vrbno pod Pradědem	18,26	1
2	Svoboda	18,66	2
3	Větkovice	19,95	3
4	Horní Štěpánov	19,98	4
5	Sobotín	22,91	5
6	Stará Ves - muži	24,90	6
7	Hrochov	34,01	7
8	Ryžoviště	35,94	8
9	Břidličná	39,85	9
10	Rýmařov	N	10
11	Stará Ves - ženy	N	11
12	Nová Dědina	N	12

V. ročník memoriálu Jiřího Pitnera – kategorie starší

	družstvo	čas - první a druhé kolo	pořadí
1	Rýmařov	18,84 / 17,17	1
2	Ryžoviště	20,15 / 25,53	2
3	Horní Město	21,01 / 21,69	3
4	Jamovce	32,93 / 21,79	4

V. ročník memoriálu Jiřího Pitnera – kategorie mladší

	družstvo	čas - první a druhé kolo	pořadí
1	Jamovce	16,87 / 19,99	1
2	Rýmařov	19,76 / 25,24	2
3	Ryžoviště	21,11 / N	3
4	Moravský Beroun -B	43,48 / 26,07	4
5	Moravský Beroun -A	N / 33,98	5

(N - diskvalifikace)

Z tvorby mladých

Bez názvu

Ten pohled z očí do očí,
ten už mi dávno nestačí.
Já chtěla bych mít ruku tvou
a ty abys měl zas tu mou.
Držet se za ruce, prvně se políbit
a krásné objetí nechat si zalíbit.
Je krásné, když mě máš rád,
je příšerné, když chceš být jen kamarád.

Pospíchám, ani nevím proč,
snad něco mě táhne a říká skoč!
Nevím, kam jít a přesto utíkám,
nevím, o čem mluvím a přesto povídám.
Povídám o tom, co mě asi potká,
s kým se mé srdce opět setká.

Nemám kam jít,
nemám koho milovat,
jen jedno nesmím,
nesmím litovat.

Lítost? Vždyť to slovo bolí,
je horší než tisíce ran holí.
Příležitostí je spousta
a možná za to stojí,
nedokážu pochopit
proč se dvě srdce tak náhle spojí.

studentka SSOŠ Prima, s.r.o.

Hledám svůj svět

V mém světě musí vládnout láska,
budou tam kamarádi, přátelé,
a já se budu tvářit vesele,
i když vím, že nejsem žádná kráska.

Chtěla bych líbezně si dýchat, smát se,
sledovat svíce kaštanů,
bolesti všech dám na stranu,
i když to bude těžká práce.

Já - provazochodec na laně

nespadnu - mám těžiště v sobě.
V podzimní, jarní či letní době
žít budu lačně, oddaně.

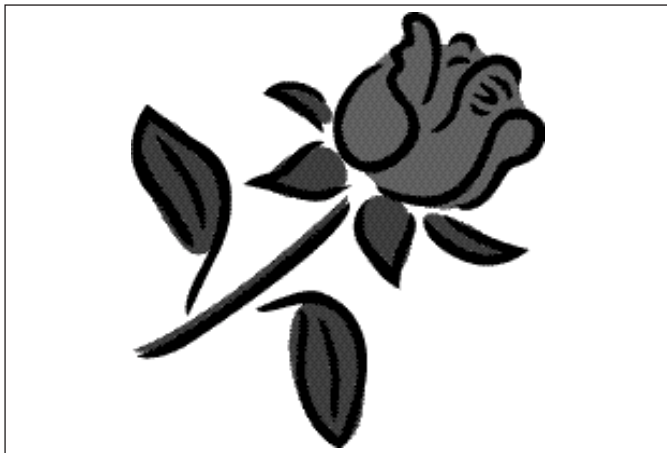
Petra K., literární klub Prima

Ve tmě

Vnímáš ten prostor?
Je jako krabička od zápalek,
které někdo vyškrtal,
když stál a čekal
na rohu ulice.

Jsme jen my
a hvízdot netopýrů
s ozvěnou našich krok
vedoucích do neznáma.
Nedopusť, abychom se
v té tmě ztratili.

Miša, literární klub Prima

Sport

Rýmařovští kuželkáři úspěšně ukončili sezónu 2002 - 2003

Na závěr kuželkářské sezóny se konalo mistrovství České republiky 2003 jednotlivců ve všech kategoriích. Soutěž začíná oddílovými přebory již koncem února a přes okresní a oblastní přebory postupují nejlepší hráči podle předem stanoveného klí-

če až do závěrečného turnaje mistrovství České republiky. Oddíl kuželky TJ Jiskra Rýmařov si vedl velice úspěšně a do závěrečného turnaje postoupilo pět hráčů. Navíc několika dalším unikl postup jen o pověstný chloupek.

Nejprestižnější kategorií mistrovství je kategorie mužů, neboť má nejpoběžnější hráčskou základnu, účastní se jí hráči prvotřídních družstev, má vysokou sportovní úroveň a pro hráče nižších soutěží je obtížné v ní uspět. Letošní ročník se uskutečnil v Podbořanech. První den kvalifikace 120 HS (hodů sdružených) a šestnáct nejlepších hráčů postoupilo do finále, které se hrálo i druhý den stejným způsobem. V této konkurenci se neztratil hráč našeho oddílu Milan Dědáček, který postoupil výkonem 538 shozených kolků do finálové skupiny, ve které shodil 537 kuželek a celkovým výkonem 1075 obsadil vynikající 10. místo. Další vynikající úspěch zaznamenal hráč TJ Jiskry Rýmařov v kategorii žáků Jan Sochor, který se stal díky výkonu 431 shozených kuželek mistrem České republiky pro rok 2003. Před druhým Petrem Doležalem z TJ Centropen Dačice měl náskok 15 kuželek. Mistrovství republiky kategorie žáků a žákyň se uskutečnilo v Jihlavě a hrál se systém 1x100

HS. I v kategorii žákyň byl náš oddíl zastoupen Evou Schreiberovou, která výkonem 324 obsadila pěkné 18. místo.

Ženy změřily své síly v Rokycanech a hrály stejně jako muži 2x120 HS - kvalifikace a finále. I tato kategorie měla vysokou sportovní úroveň. Z našeho oddílu postoupila Miroslava Paulerová a výkonem 515 shozených kuželek v kvalifikaci obsadila 23. místo.

Další kategorií, ve které měl náš oddíl zastoupení byly juniorky. Hrály v Kroměříži stejným systémem jako muži a ženy - 2x120 HS. Romana Mezihoráková výkonem 465 v kvalifikaci postoupila do finále, ve kterém shodila 438 kuželek a celkovým výkonem 903 obsadila pěkné 15. místo. Z uvedeného přehledu je patrné, že si hráči našeho oddílu vedli na mistrovství České republiky velice zdatně a je jim třeba za předvedené výkony poblahopřát. Značnou mírou přispěli nejen k propagaci našeho oddílu, ale i města Rýmařova, v rámci České republiky republiky. Miroslav Votruba

Jan Sochor, mistr ČR v kategorii žáků pro rok 2003

Cyklistického závodu se zúčastnil tříletý chlapec

V sobotu 7. června proběhl u tělocvičny Gymnázia Rýmařov již tradičně k oslavě Dne dětí závod na jízdních kolech. Tuto akci každoročně organizují prodejna DuKo a SK Medvědi Rýmařov. Letošní ročník provázelo téměř letní počasí a tak jedinou stinnou stránkou akce byl nižší počet závodníků. I přesto však všichni zúčastnění předvedli hodnotné výkony, které byly po zásluze odměněny. Nejmladšímu účastníkovi byly pouhé tři roky a za předvedený výkon rovněž obdržel cenu. Hlavní cenu, která se uděluje v nejstarších kategoriích závodníkovi s nejrychlejším časem, získala poprvé v historii závodů dívka. Byla to Veronika Orlová, která se dokázala prosadit i mezi chlapci na náročnější trati, na které nechyběly prudké sjezdy a táhlá stoupání.

Děti do 7 let závodily v zahradě Hedvy, starší poté na připravené trati v ulicích města. Více vám prozradí výsledky jednotlivých kategorií.

Hoši do 5 let (1 kolo)

1. Jan Beier	1:28
2. Marek Sedláček	2:13

Dívky do 5 let (1 kolo)

1. Kristýna Hnatová	1:56
2. Denisa Orlová	2:16
3. Kamila Jamborová	2:31

Hoši 6 - 7 let (2 kola)

1. Martin Krejčí	2:15
2. David Jahoda	2:16
3. Michal Chaloupka	2:30
4. Pavel Sekanina	2:44

Dívky 6 - 7 let (2 kola)

1. Martina Macháčová	2:47
----------------------	------

Hoši 8 - 9 let (2 okruhy)

1. Jakub Macháč	2:53
-----------------	------

2. Robert Kautz	2:54
-----------------	------

3. Petr Chaloupka	2:55
-------------------	------

4. Lukáš Fojtů	2:59
----------------	------

Dívky 8 - 9 let (2 okruhy)

1. Lucie Zahradníková	3:20
-----------------------	------

2. Martina Jahodová	3:21
---------------------	------

Hoši 10 - 11 let (4 okruhy)

1. Jan Sekanina	6:20
-----------------	------

2. Lukáš Křípek	6:23
-----------------	------

Dívky 10 - 11 let (4 okruhy)

1. Veronika Orlová	6:07
--------------------	------

2. Jana Beierová	6:38
------------------	------

Hoši 12 - 13 let (4 okruhy)

1. Stanislav Mezihorák	7:07
------------------------	------

ChOli

Sokromá řádková inzerce**Darování**

Chcete mě? Kdo má rád zvířata, tomu daruji kotě! Tel.: 554 211 146.

PRODEJNA OBUVI**NABÍZÍ**

- SPOLEČENSKOU
- VYCHÁZKOVOU
- SPORTOVNÍ
- DOMÁCÍ OBUV

**PUNČOCHOVÉ ZBOŽÍ
A DOPLŇKOVÝ
SORTIMENT
K OBUVI**

HUSOVA ULICE 5 (pod poštou)

POZOR! - ŘIDIČI A MOTORISTÉ - POZOR!**2 + 1****každé 3. mytí zdarma!****letní akce od 11. 6. 2003 do 31. 8. 2003****Celoroční akce pro Váš vůz:**

- mytí vozu šamponem
- voskování, pastování, leštění
- vysávání, čištění interiéru
- ošetření a čištění plastu
- mytí podvozků
- čištění oken
- výměna oleje
- celkový pneusewis

AutoUmývárna - Palackého 16 (areál Městských služeb), Rýmařov**Po - Pá 9 - 17 hod.****So 9 - 14 hod.****OBJEDNÁVKY:****732 527 557****606 527 582**

Rýmařovský desetiboj 2003 skončil, medaile byly rozdány

Devátou disciplínou Rýmařovského desetiboje v pořadí byl sprint na 60 metrů, který se uskutečnil v pátek 23. května na hřišti Základní školy 1. máje. Soutěž probíhala za ideálního počasí a přinesla zajímavé souboje i dobré výkony ve všech kategoriích.

Výsledky běhu na 60 m

Kategorie muži A:

1. Bronislav Rektořík
2. Vlastimil Baran
3. Kamil Ondrášek

Kategorie muži C:

1. Václav Orlík
2. František Látal
3. Jan Koňářik

Kategorie muži B:

1. Ivo Volek
2. Jaroslav Hofman
3. Josef Svedoník

Kategorie ženy:

1. Markéta Míčková
2. Marcela Valová
- 3.-4. Lenka Czedronová
Zdeňka Brštáková

V pátek 13. června se uskutečnila poslední desátá disciplína, vrh koulí. I tam se do poslední chvíle bojovalo o přední pozice. „Koule“ prověřila připravenost a bojovnost borců Rýmařovského desetiboje.

Výsledky vrhu koulí

Kategorie muži A:

4. Bronislav Rektořík
5. Milan Metelka
6. Petr Konečný

Kategorie muži C:

3. Václav Orlík
4. Antonín Konečný
3. František Látal

Kategorie muži B:

1. Ivo Volek
2. Jaroslav Hofman
3. Vojtěch Hrdina

Kategorie ženy:

1. Eva Sovišová
2. Markéta Míčková
3. Vladimíra Orlová

Výsledky byly sečteny, medailová místa rozdělena, nezbyvalo než vyhlásit závěrečné výsledky a předat poháry.

Po poslední disciplíně vrhu koulí byl v pátek 13. června v restauraci U Hrozna slavnostně ukončen tradiční Rýmařovský desetiboj 2002-2003. Organizátoři akce zhodnotili průběh desetiměsíčního klání. Živě se také diskutovalo nad bodováním jednotlivých disciplín a podmínkami tréninků na sportovištích v Rýmařově. Při této slavnosti

příležitosti bylo vysloveno poděkování všem, kteří se zasloužili o rozvoj tohoto tradičního sportovního klání, především Václavu Orlíkovi, kterému zároveň blahopřáli organizátoři a sportovní nadšenci desetiboje k jeho významnému životnímu jubileu. Vzhledem k tomu, že Václav Orlík spolu s Vlastimilem Baranem - hlavními organizátory této prospěšné akce - mají za sebou kus poctivé práce a pracovní vyčerpání jim nedovoluje dále pokračovat v organizační činnosti, nabídli své pomyslné

želzo dalším případným zájemcům, kteří by pokračovali v započaté dobrovolné práci.

Na závěr slavnostního ukončení byly vítězům předány pěkné poháry a z úst hlavních organizátorů i patronů jednotlivých disciplín zaznělo přání, aby na startu nového Rýmařovského desetiboje 2003 - 04 stálo daleko více sportovních nadšenců než dosud. S přáním příjemně strávené dovolené bylo závěrečné slavnostní setkání v restauraci U Hrozna ukončeno.

Celkové výsledky a pořadí vítězů Rýmařovského desetiboje 2002-03

Kategorie muži A:

1. Bronislav Rektořík
2. Vlastimil Baran
3. Josef Mlčák

Kategorie muži B:

1. Ivo Volek
2. Jaroslav Hofman
3. Josef Svedoník

Kategorie muži C:

1. Václav Orlík
2. Jan Koňářik
3. Antonín Konečný

Kategorie ženy:

1. Markéta Míčková
2. Marcela Valová
3. Eva Sovišová

Pořadatelé Rýmařovského desetiboje se těší na setkání u první disciplíny XXVIII. ročníku a tou budou již tradiční turistika a cykloturistika, které odstartují v sobotu 13. září 2003.

JiKo

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 12.6.2003. Redakce si vyhrazuje právo zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz

Vyšlo dne: 20.6.2003. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 26.6.2003.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 8,- Kč

IV. ročník fotbalového turnaje

"LORD CUP"

Rýmařov
2003

<http://www.mujsweb.cz/www/lordcup>

TJ Jiskra Rýmařov pořádá ve dnech

27.6. od 12.30 hod. - 28.6. od 9.00 hod.

na fotbalovém stadióně

TJ Jiskra Rýmařov

4. ročník fotbalového turnaje přípravek

ŠSK Bílovec
Junior Teplice
MŠK Žilina (SVK)
Baník Ostrava

ABC Braník
SV Esting (SRN)
LeRK Prostějov
Jiskra Rýmařov

(žáci narozeni po 1.1.1992)

KADĚRNICTVÍ *SALON* Lenka

Alena Šopíková
Julia Fučíka 101, 795 01 Rýmařov
Tel.: 554 213 190
denně od 8.00 - 19.30 hod.

Nabízí
rozšířenou
provozní dobu
kosmetických
služeb
(pracujeme
s kosmetickými
produkty
na čisté
přírodní
bázi)

Od podzimu 2003
připravujeme
svým zákazníkům
milé překvapení
v podobě další
žádané služby.

PŘEPRAVA

STAVEBNÍHO MATERIÁLU
A SYPKÝCH HMOT

JOSEF PTÁČEK

Jesenická 13, 795 01 Rýmařov,
tel.: 723 122 909

**PRODEJ PÍSKU, ŠTĚRKOPÍSKU
A DRČENÉHO KÁMENIVA**

Autobazar Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov tel.: 554 211 577, 608 830 940

NOVÁ
NABÍDKA

Nissan Micra 1,0,
r.v. 1996, rádio,
53 tis. km, super stav,
98 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Octavia KOMBÍ 1,9
TDi, 81 kW, r.v. 2002, max.
výbava, akční model, new bus-
siness, 499 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

VW Golf III 1,9 TD,
r.v. 1992, 5dveřový,
rádio, centrální, tažné,
139 000 Kč

PRODÁNO

Opel Corsa 1,4, 16V,
r.v. 1998

NOVÁ
NABÍDKA

Fiat Tipo 1,9 TD, r.v.
1993, centrální, servo,
rádio, metalíza,
88 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Seat Leon 1,9 TDi 82 kW,
r.v. 2000, 1. majitel, koupen
v ČR, nadstandardní max. vý-
bava, 40 tis. km, 349 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Octavia 1,6 GLX, r.v.
1997, 1. majitel, koupen
v ČR, airbag, servo, el. Okna,
ABS metalíza, 225 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Felicia KOMBÍ 1,3
MPI, r.v. 1997, 1. majitel,
koupen v ČR, rádio, cent-
rální, metalíza, 127 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Nissan Primera 1,6 SLX,
r.v. 1995, klima,
rádio, metalíza,
125 000 Kč

SLEVNĚNO

Š - Favorit 135 LS,
r. v. 1992, rádio,
39 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Mazda 323F 1,6, 16V,
r.v. 1993, rádio,
el. okna, servo, al-kola,
79 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Daewoo Nexia 1,5,
r.v. 1996, al-kola,
rádio, metalíza,
89 500 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Felicia 1,6 GLXi,
r.v. 1999, centrální,
airbag, servo, metalíza,
159 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Ford Transit, 1. majitel,
r. v. 1997, koupeno v ČR,
2,5 Di,
odpočet DPH 260 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Felicia 1,3i,
r.v. 1995,
109 000 Kč

SLEVNĚNO

Citroen Xantia 1,8, 16 V COMBI
r. v. 1995, klima, ABS, imob.
centrální, airbag, AL kola,
rádio, cena: 149 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

VW Transporter 1,9 TD,
r.v. 1997, 8místný bus,
rádio, tažné,
299 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Felicia 1,3 GLXi,
LPG, r.v. 1997,
rádio, tažné,
118 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Favorit,
r.v. 1990, rádio,
33 000 Kč

NOVÁ
NABÍDKA

Citroen DX 1,9 DIESEL,
r.v. 1988, rádio,
servo, centrální,
49 500 Kč

PRODÁNO

VW Polo 1,0, 1. majitel,
2x airbag, centrální, konstrukt,
metalíza, mlhovky, rádio,
r.v. 2000, 209 000 Kč

SLEVNĚNO

Opel Vectra 1,6, 16 V, klima,
4x airbag, centrální, rádio, ABS,
pal. počítač, metalíza,
r.v. 2001, 315 000 Kč

PRODÁNO

VW Golf 1,9 TDI, 81 kW,
klimatizace, ABS, centrální,
4x airbag, r.v. 1998,
315 000 Kč

PRODÁNO

VW Passat 1,9 TDI, 81 kW,
1. majitel, klima, 4x airbag,
ABS, rádio, konstrukt, centrální,
superstav, r.v. 1999, 349 000 Kč

SOUTĚŽ
v bestní nabídce do
1.000.000 Kč
od 1. 4. do 31. 8. 2007

Stačí 1/10 ceny

Leasing ujetých vozů
s skontací od 1/10 ceny

U NABÍDKY OZNAČENÉ SYMBOLEM „PRODÁNO“ MŮŽEME ZAJISTIT STEJNÝ TYP VOZIDLA

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupieme okamžitě po osobní domluvě.
- **Komisionní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

- **Protiúčet:** můžete platit vašim stávajícím vozidlem, při koupi nového vozu.
- **GE Capital Leasing:** akontace již od 10 % z ceny vozidla, výhodné havarijní pojištění a povinné ručení. Na sjednání

LEASINGU potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

- **AUTOCREDIT:** půjčky do 200 000 Kč na vybraná vozidla (6 - 60 měsíců).

KAŽDÝ TÝDEN NOVÁ NABÍDKA, VŠECHNA VOZIDLA PROVĚŘENA A VYZKOUŠENA